

CONCEPT NOTA VAN UITGANGSPUNTEN
SCHOOOTSVELDEN
MUIDEN

datum	26 september 2019
projectnummer	2901.22
versie	04 - concept
opdrachtgever	gemeente Gooise Meren
ontwerp	MTD landschapsarchitecten

INHOUD

1	Inleiding	7
2	Uitgangspunten	7
	2.1 Context Muiden Vestingstad	9
	2.2 Ontwikkelplan 'Verder met de Vesting Muiden' en Handboek openbare ruimte	11
	2.3 Landschapsplan schootsvelden zuid	13
	2.4 Gebiedsprogramma Verder met de Vesting Muiden	17
3	Randvoorwaarden	19
	3.1 Bestaande situatie	19
	3.2 Huidige opgaven Schootsveld Zuid	
	3.3 Omgevingsaspecten	23
	1) Ruimtelijke opgaven	25
	2) Routing en parkeren	29
	3) Initiatieven derden	35
	3.4 wensbeeld totaal en fasering	39
4	Overzicht projectonderdelen, eigenaarschap en dekking	53
5	Vervolg planproces	55
	Colofon	57

INLEIDING

Ten zuidoosten van de vesting Muiden, tussen de vesting en de A1, ligt een gebied wat ingrijpend is veranderd door de verlegging van de A1. De opgaven voor deze 'Schootsvelden Zuidoost' maken onderdeel uit van het Tracébesluit voor de wegverlegging en een aantal deelprojecten van het programma 'Verder met de Vesting Muiden' vallen in dit gebied zoals de verlegging van de Mariahoeveweg, de verlaging van P2 en het herstel van de open schootsvelden.

In eerdere stukken als de Visie op de Vesting (Handboek openbare ruimte Vesting Muiden dd. 2014) en het Integraal Landschapsplan Schootsvelden Zuid Muiden (2015) is het streefbeeld voor dit gebied door de raad vastgesteld. Om tot uitvoering van de projecten te komen dient hier een nadere detaillering plaats te vinden. Ook dient te worden vastgesteld of de bestaande opgaven in de bedachte vorm uitvoerbaar zijn en of er nog ruimte is voor aanvullende eisen en wensen.

Het doel van de Nota van Uitgangspunten is het komen tot een ruimtelijke kader Schootsvelden Zuidoost in de vorm van een structuurkaart op basis waarvan de ontwerpfase kan starten. In deze compacte rapportage worden een aantal varianten afgewogen en een voorkeur uitgesproken.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de uitgangspunten: de context en de bestaande visies en afspraken. In hoofdstuk 3 komen de technische randvoorwaarden en aanvullende wensen voor het gebied aan de orde. In hoofdstuk 4 is een overzicht projectonderdelen, eigenaarschap en dekking gegeven. Na vaststelling van deze Nota van Uitgangspunten worden, met heldere kaders, de verschillende deelprojecten uitgewerkt, een korte weergave van het vervolgproces is weergegeven in hoofdstuk 5.

'Verder met de Vesting Muiden'

Het programma Verder met de Vesting Muiden vergroot de aantrekkelijkheid van de vestingstad Muiden voor inwoners en bezoekers. Gemeente Gooise Meren werkt samen met de Regio Gooi en Vechtstreek, de provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat. Doel is de versterking van de groene, recreatieve en cultuurhistorische waarden van Muiden en deze zichtbaar en beleefbaar te maken.

$$\Xi H J E A \sim \Xi E E$$

UITGANGSPUNTEN²

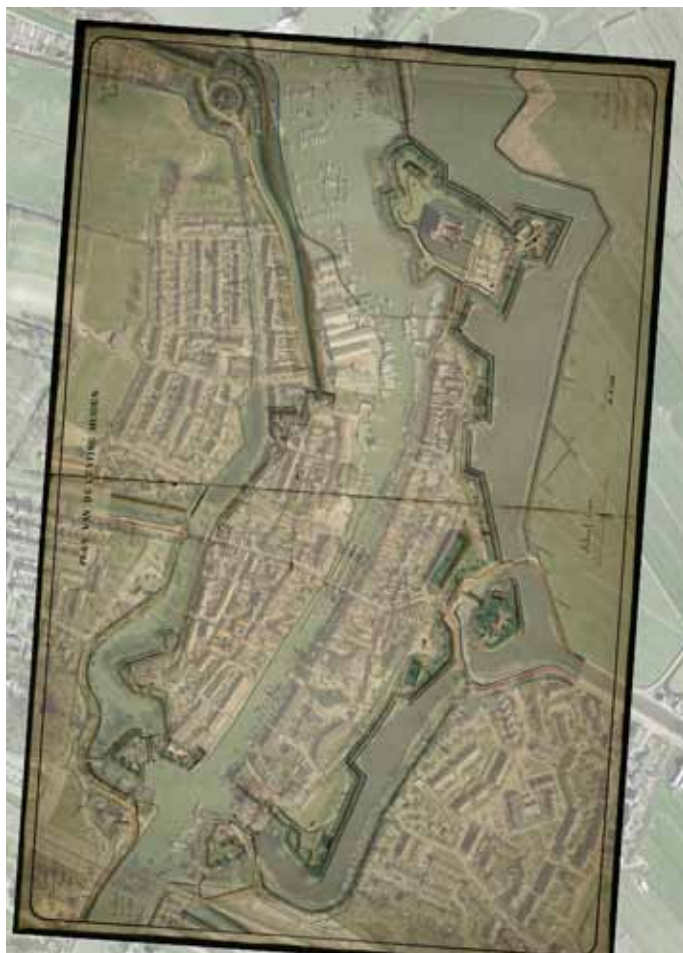
2.1 Context Muiden Vestingstad

Vanwege de ligging aan de monding van de Vecht en als laatste voorpost voor Amsterdam is Muiden van oudsher van groot militair belang geweest. Eind 13e eeuw laat Graaf Floris V al het Muiderslot bouwen. De ligging is de belangrijkste reden voor onder meer de bouw en aanleg van grote werken als het Muiderslot, de Vesting Muiden, de Westbatterij en forteiland Pampus en het behoud van het kenmerkende open landschap met de karakteristieke verkaveling. De militaire geschiedenis van Muiden heeft een belangrijk deel van haar identiteit bepaald.

De Vesting Muiden, zoals deze in grondvorm nog terug te vinden is in het stadje, stamt uit 1577, naar ontwerp van landmeter Adriaan Anthonisz. In de loop der eeuwen wordt de Vesting Muiden aldoor verbeterd. De huidige Vesting Muiden heeft een onregelmatige, langgerekte en licht gebogen hoofdvorm, die van noord naar zuid wordt doorsneden door de Vecht. Het gaat om een vesting met wallen, daarin uitstekende bastions en courtines er tussenin, een vestinggracht, in de gracht gelegen ravelijnen en een enveloppe of kade buiten langs de vestinggracht. In het hart van de vesting liggen de zeesluizen. De vesting ligt op het kruispunt van land- en waterwegen: de Vecht en wegen naar Amsterdam en Naarden.

Rondom een vesting was een vrij uitzicht cruciaal om een vrij schootsveld te hebben en te voorkomen dat vijanden stiekem dichtbij konden komen. Het poldergebied werd in tijden van oorlog onder water gezet (inundatie). Rondom de vesting golden in verboden kringen beperkingen om te bouwen. De ligging in het inundatiegebied en de verboden kringen hebben er lang voor gezorgd dat de omgeving van de vesting onbebouwd is gebleven. Dit unieke systeem is erkend door het aanwijzen van de Stelling van Amsterdam als Unesco werelderfgoed en de nominatie van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Muiden is vormt hierdoor een bijzondere plek als het begin van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en onderdeel van de Stelling van Amsterdam.

De grondvorm van de vesting is, zeker aan de oostzijde, nog nagenoeg volledig intact, zoals is te zien. Verbeeld is de kaart uit 1879 over de luchtfoto. Aan de westkant is de wal een park geworden. Aan de oostzijde zijn de wallen afgevlakt, maar nog steeds goed herkenbaar.. In 1965 wordt met de bouw van de Vechtbrug en verbreding van de A1 het zuidelijke schootsveld afgesneden van de vesting. Hierbij wordt ook de gracht bij Fort H gedempt.

kaart 1877 over luchtfoto geprojecteerd

links: plattegrond omgeving Muiden omstreeks 1885

Herstel van de vestingwerken

De historische situatie van de vesting Muiden (1879) vormt de basis voor herstel. Volledig reconstructie van de vestingwerken is niet meer mogelijk, maar ook ongewenst, omdat het geen recht doet aan de historische ontwikkelingen en het verhaal dat daarmee wordt verteld. In het programma Verder met de Vesting Muiden worden de oostelijke vestingwallen hersteld, het vestingplein als representatieve entree ingericht en wordt de landschappelijke structuur van de open schootvelden weer beleefbaar.

2.2 Ontwikkelplan 'Verder met de Vesting Muiden' en Handboek openbare ruimte

De diverse ontwikkelingen rondom Muiden zijn aanleiding geweest om een strategie te ontwikkelen voor de toekomst van Muiden en te zorgen dat de stad hier zo sterk mogelijk uit komt. De gemeenteraad heeft daarom in 2014 het Ontwikkelplan 'Verder met de Vesting Muiden' vastgesteld. Dit ontwikkelplan is mede voortgekomen uit een participatietraject met inwoners en deskundigen en stelt op basis van een grondige analyse van het gebied de kaders voor de toekomst van de vesting.

In het ontwikkelplan is geanalyseerd hoe de vesting is geworden wat het nu is, wat verloren is gegaan en wat hersteld kan worden. Vervolgens zijn uitgangspunten vastgesteld op basis waarvan de vesting verder kan worden ontwikkeld. De uitgangspunten voor de ontwikkeling van de vesting zijn 'eenheid in verscheidenheid', 'zichtbaar, herkenbaar en beleefbaar' en 'aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers'.

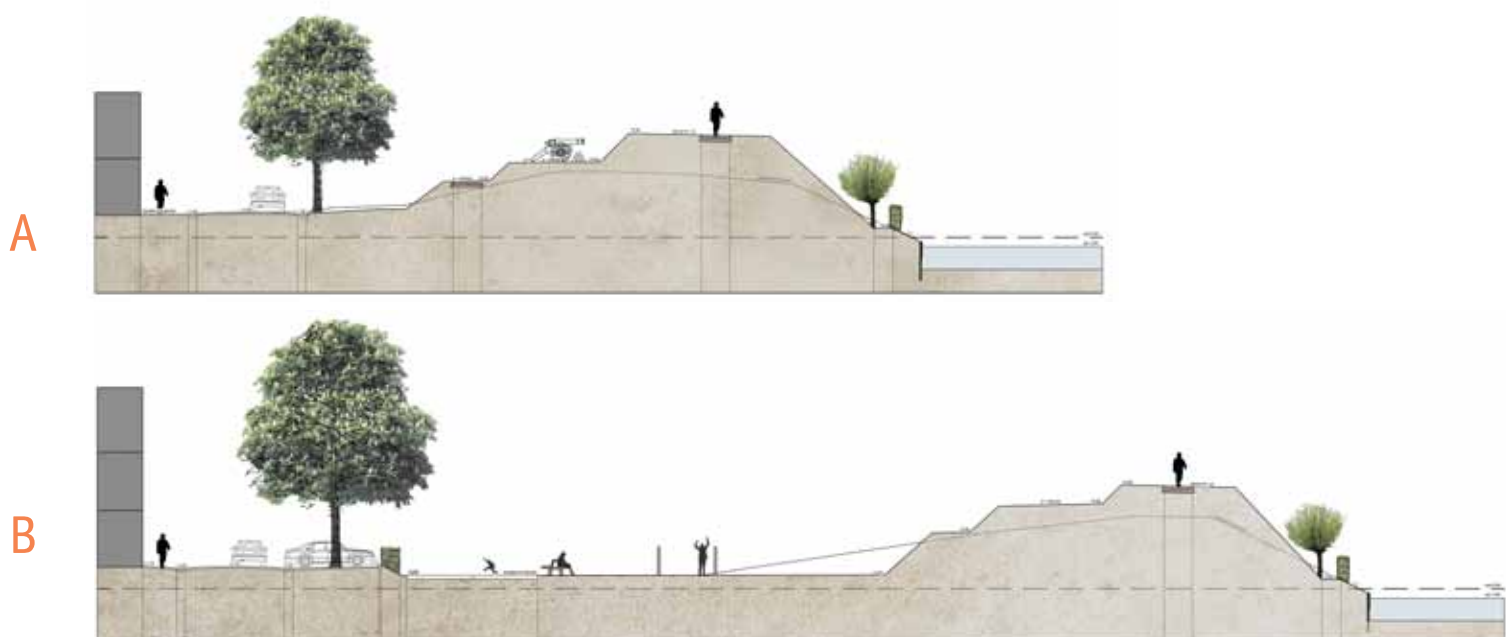
Deze uitgangspunten leiden tot een aanpak die wordt gekenmerkt door eenvoud: de basis is de historie. Omdat de versterkingen voorafgaand aan de aanleg van de Stelling van Amsterdam nu nog steeds bepalend zijn voor de omvang van de vesting, is de kaart uit anno 1879 dan ook gekozen als referentie voor het herstel van de vesting

Waar authentiek herstel voor modern gebruik mogelijk is, wordt dit nagestreefd. Waar dit niet mogelijk is, wordt de bestaande situatie niet ingrijpend veranderd, maar naar simpele maatregelen gezocht om de historische setting te versterken. Dit vertaalt zich bijvoorbeeld naar de vestingwallen: aan de westzijde wordt de parkaanleg behouden en aan de oostzijde kan het militaire profiel teruggebracht worden.

Het Ontwikkelplan is uitgewerkt in het Handboek openbare ruimte, wat ook in 2014 door de raad is vastgesteld. Het Handboek is een beeldende visie voor de vesting volgens de uitgangspunten van het ontwikkelplan. De visie toont hoe het herstel van de vestingwallen kan worden vormgegeven en hoe openbare ruimtes en routes door de vesting kunnen worden verbeterd.

Het Handboek vormt de basis voor het herstel van de oostelijke vestingwerken. In het Handboek zijn voor de zuidelijke entree van de vesting en (de overgang naar) de schootsvelden deze concrete ingrepen benoemd:

- herstel en optimalisatie van zuidelijke entree bestaande uit Fort H, Bastion X en zuidwestelijk ravelijn;
- herstel/uitbreiding vestinggracht rondom Fort H, herstel van brug aan zijde Bastion IX;
- ter plaatse van omlegging snelweg A1 herinrichting van percelen met o.a. rietlanden;
- optimalisatie parkeerterrein P1 en verbinding naar vesting via zuidwestelijk ravelijn;
- optimalisatie parkeerterrein P2, gebaseerd op historische kavelrichting;
- een optimale verbinding van P2 via Fort H naar Bastion IX.

Uit het Handboek: links visietekening en boven doorsneden herstellende vestingwal

(MTD Landschapsarchitecten, nov. 2014)

2.3 landschapsplan schootsvelden zuid

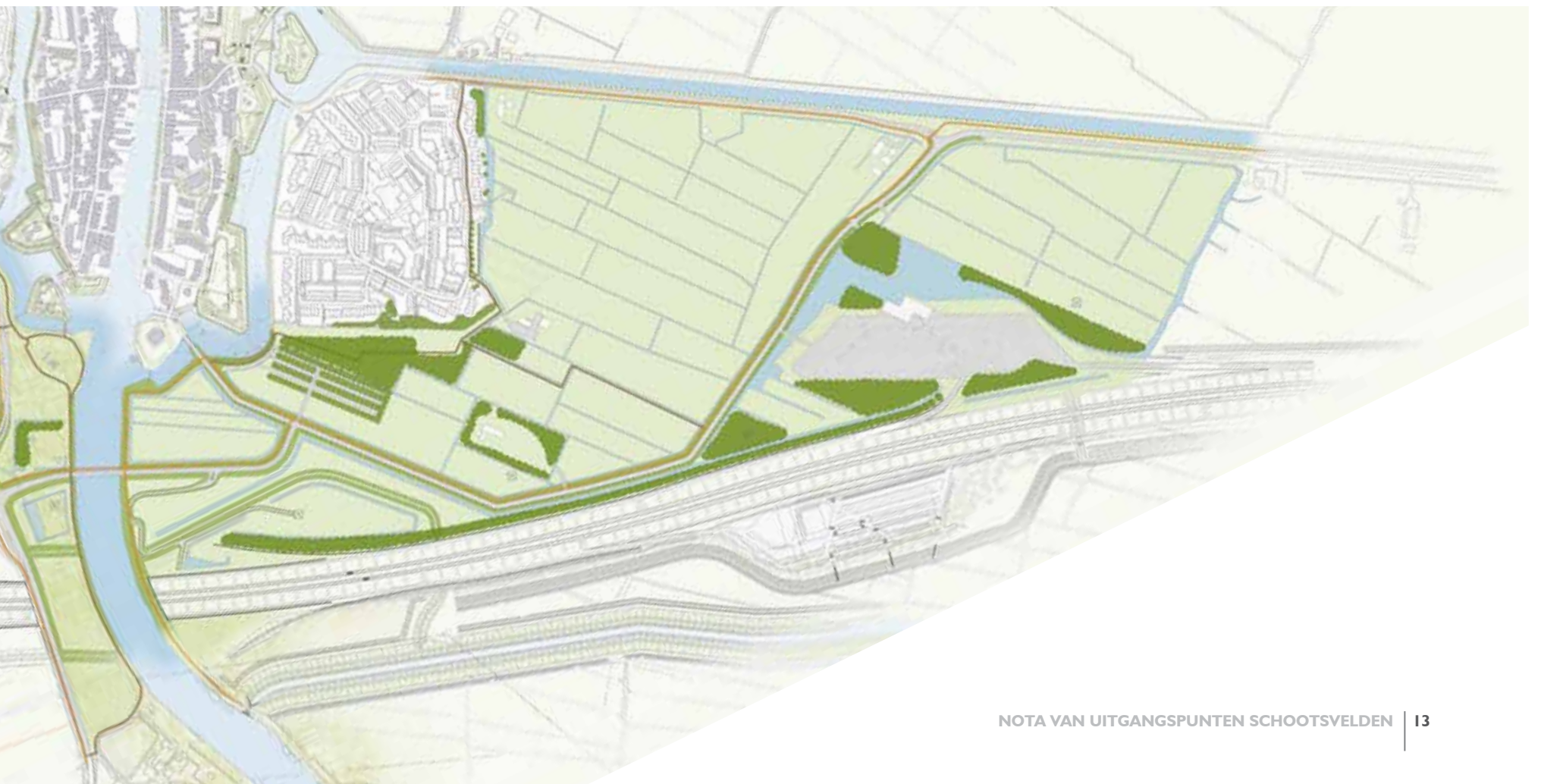
In 2014 is gestart met de uitvoering van het Tracébesluit SAA, waarin het tracé van de nieuwe A1 is bepaald. Ondanks de grote verbeteringen bestaat zeker aan de oostkant van Muiden het risico dat het beeld nog steeds wordt bepaald door de restanten van de voormalige A1. Dit komt door de gedempte gracht bij het zuidelijke ravelijn (Fort H), de parkeerplaats P2) op het hoge zandpakket van de voormalige afslag en de lokale weg (Mariahoeveweg), die eerst parallel aan de A1 lag, maar nu dwars door polder loopt. Aanpassing daarvan was geen onderdeel van het Tracébesluit.

Met het vrijkomen van de gronden waarop het vroegere traject van de A1 gelegen is ontstaat een grote kans voor Muiden als vestingstad én haar relatie met het landschap. De zuidzijde wordt als entree veel belangrijker en kan ook, zowel via de Vecht als met de auto, worden vormgegeven en ingericht op zodanige wijze dat de kwaliteiten van de stad en het landschap optimaal benut en beleefbaar gemaakt worden.

De gemeenteraad heeft als plan voor dit gebied in 2015 het Landschapsplan Schootsvelden Zuid vastgesteld. Dit plan gaat, net als het Ontwikkelplan en het Handboek, uit van een heldere en eenduidige aanpak. Het uitgangspunt is dat de vesting Muiden en haar karakteristieke landschap optimaal beleefbaar wordt en dat de (cultuur)historische onderlegger bepalend is voor de (her)inrichting van het landschap en de inpassing van de ontwikkelingen die er spelen.

Door deze redeneratie te volgen ontstaan er diverse mogelijkheden voor landschapsherstel, maar ook voor verbeterde bereikbaarheid, de agrarische structuur en optimale inpassing van de waterlandtak.

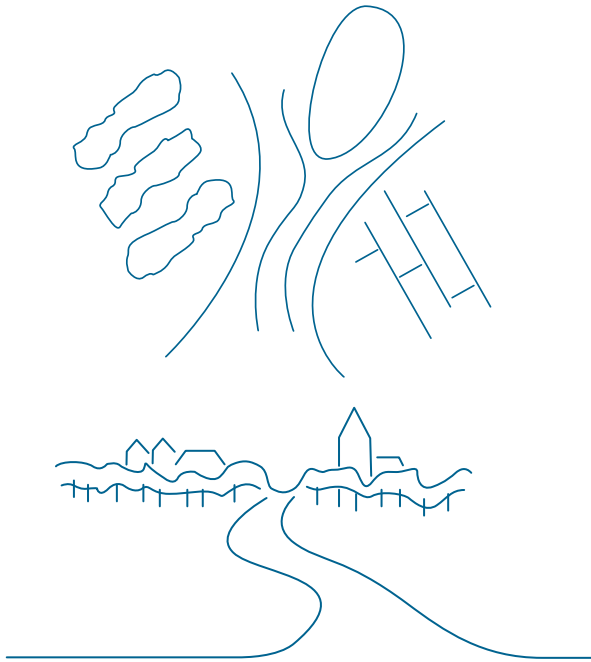
Door het verleggen van de Mariahoeveweg, bij de stad vandaan, kan ruimte worden gegeven aan het open polderlandschap. De wegen volgen dan weer de verkaveling in haar bewegingen van en naar Muiden. Door het verleggen van de Mariahoeveweg ontstaat ook de kans om parkeerplaats P2 te verleggen zodat het zicht van en uit de vesting wordt verbeterd. Dit maakt het weer mogelijk om de entree van Muiden weer in lijn met de oorspronkelijke situatie te brengen.

- fietsroute
- wandelroute

Ontwerpprincipes landschapsplan schootsvelden zuid

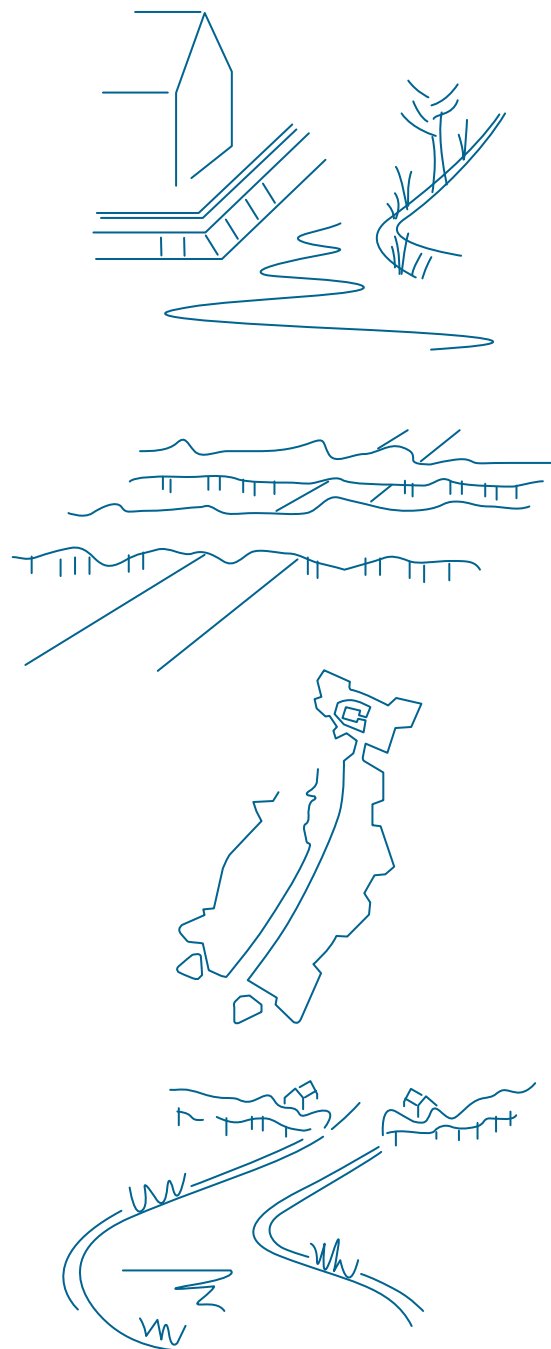

Half-open ten westen van de Vecht vs open ten oosten van de Vecht

Er kunnen drie typische landschappen worden onderscheiden rondom de stad Muiden; het half-open landschap ten westen van de Vecht, de Vechtstrook en het open landschap ten oosten van de Vecht. De typerende structuren van de verschillende landschappen zoals water- beplantings- en zichtlijnen dienen zo ver mogelijk te worden doorgetrokken in het landschap en nieuwe ontwikkelingen hierin ingepast.

Het landschap rondom Muiden ligt tussen de A1 en de stad

Vanuit de historie gezien ligt de stad Muiden vrij in het landschap. De tegenstelling tussen stad en land is scherp en wordt benadrukt door de vestingwallen, de singelgracht en de beplanting langs de rand. Rondom de stad liggen de bijbehorende open polders met smalle poldersloten in karakteristieke kavelingsrichting. Nieuwe ingrepen worden zodanig ontworpen dat dit principe behouden en geaccentueerd wordt; wegen worden dus zo ver mogelijk van de stad af gelegd, volgen de kavelrichting en buigen op het laatste moment af richting de stad.

De strakke oevers van de vesting contrasteren met de natuurlijke oevers van het omliggende landschap

De vestingwallen worden in ere hersteld en verkrijgen wederom hun strakke rechte vorm waardoor het militaire karakter van de vesting wordt benadrukt. Inrichtingselementen zoals paden, meubilair, bruggen, trappen en beplanting zullen hiertoe onder andere een middel zijn. Om dit principe nog meer te accentueren wordt aan de overzijde en langs de Vecht de oever natuurlijk ingericht met zachtere oevers en meer natuurlijke beplanting zoals riet en knotwilgen zoals kenmerkend is voor het omliggende polderlandschap.

De A1 vormt geen barrière voor het landschap

Aan weerszijden van het tracé sluit het landschap op elkaar aan. Zo worden waterlopen en bosschages bijvoorbeeld doorgezet en ervaart de automobilist het landschap door er doorheen te rijden in plaats van erlangs.

De historische kaart inspireert het landschapsontwerp

Met het vrijkomen van het landschap rondom Muiden ontstaat een belangrijke kans om het karakteristieke landschap rondom Muiden in ere te herstellen. Hiermee wordt ook het karakter en vooral de entree van Muiden benadrukt en versterkt. Daar waar mogelijk dient de historische kaart daarom als belangrijkste inspiratiebron voor landschapsontwerp, doch met een eigentijdse insteek.

Groene rand rondom de bebouwing van Muiden, openheid bij de Vecht

Het zicht op Muiden is karakteristiek met een groene zoom rondom de bebouwing. In de beplanting wordt ook bebouwing opgenomen om verrommeling te voorkomen. Hierdoor wordt ook een duidelijke overgang gemaakt tussen stad en landschap. Rondom de Vecht is het landschap open en het zicht wijds. Hierdoor zijn rivier en natuur optimaal beleefbaar en wordt het zicht op (de entree van) Muiden geaccentueerd.

Programma Verder met de Vesting Muiden

 Regio
Gooi en Vechtstreek

 gemeente
gooisemeren

 Provincie
Noord-Holland

 Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Projecten

1. Herstellen en herbestemmen vestinggebouwen
2. Herstellen oostelijke vestingwallen
3. Herinrichten van het Vestingplein
4. Toeristisch informatiepunt Muizenfort
5. Verleggen van de Mariahoeveweg
6. Verleggen parkeerplaats P2
7. Herstel van de gracht Fort H
8. Groene inrichting Vechtzone
9. Landschapsherstel Schootsvelden
10. Duurzaam eigendom en beheer zuidoostelijk Schootsveld
11. Optimale inrichting Waterlandtak
12. Herstel Muiderbos
13. Herinrichten parkeerplaats P1
14. Verbetering aanzicht westzijde Vesting Muiden

2.4 Gebiedsprogramma Verder met de Vesting Muiden

In het gebied tussen de nieuwe A1 en de vesting is ten opzichte van het Tracébesluit SAA nog grote verbetering mogelijk gebleken. Er gelden verschillende juridische, technische, ecologische of ruimtelijke eisen die al dan niet als vaststaand gegeven gelden. Door de betrokkenheid van vele partijen met ieder een eigen rol en invalshoek is het vormgeven van dit gebied bijzonder complex maar het is gelukt om een door alle partijen gedragen en uitvoerbaar programma op te stellen.

In 2016 is de samenwerking gestart tussen Regio Gooi en Vechtstreek, gemeente Gooise Meren, provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat om de visie ook tot uitvoering te brengen. Een integrale aanpak met als resultaat het programma Verder met de Vesting Muiden. Het integrale karakter vertaalt zich in de diverse doelstellingen, zoals cultuurhistorie, recreatie, natuur en agrarisch, maar ook door de samenhang: het is een 'package-deal'.

In april 2017 hebben de bestuurders van Rijkswaterstaat, Provincie, Gemeente Gooise Meren en Regio Gooi en Vechtstreek de volledige scope van het programma vastgesteld. De projecten in het schootsveld Zuidoost zijn op de linkerpagina weergegeven.

Aan dit deel van het programma is ook financiering verbonden, waaronder 2,2 miljoen uit Groene Uitwegmiddelen voor projecten in het zuidoostelijk schootsveld. Die zijn eerst bedoeld voor verlegging van de Mariahoeveweg en de P2. Voor realisatie van weg Spieringbrug – Herengracht heeft Rijkswaterstaat middelen aan de gemeente beschikbaar gesteld. Daarnaast stelt de gemeente cofinanciering beschikbaar. Voor het herstel van de gracht van Fort H wordt uitgegaan van het creëren van de mogelijkheid, waarbij financiering verder van private partijen of andere aanvulling op het programma dient te komen.

luchtfoto bestaande situatie en projectie deelgebied Muiden Zuidwest (Google earth 2018)

1

2

3

RANDVOORWAARDEN

3.1 Huidige situatie

In de huidige situatie is de wegverlegging van de A1 gerealiseerd met een aansluiting Muiden/Bloemendalerpolder en een nieuwe brugverbinding tussen de oostelijke en westelijke oevers van de Vecht. De nieuwe Spieringbrug is gerealiseerd met een tijdelijke aansluiting op de bestaande Mariahoeveweg. Daarnaast zijn de hoogspanningsmasten verplaatst en zijn er kanteldijken aangelegd en geluidsschermen.

De wegenstructuur aanleggen bleek tijdens de uitvoering van het Tracébesluit niet direct mogelijk door de aanwezigheid van kabels (bij de entree en P2) en risico op zettingen (bij Mariahoeveweg, dit risico is inmiddels uitgesloten). Daarom is de bestaande ontsluiting van Fata Morgana en de ligging van de P2 en de entree van de stad nog niet aangepast. Wel is het toekomstige kruispunt al aangebracht en ligt het cunet voor de nieuwe weg tussen dit kruispunt en de vesting al klaar.

De woonwijk Mariahoeve wordt aan de zuidzijde begrenst door bossages van populieren. Deze groenstructuur biedt ruimte voor sport en spel. De beplanting langs de singels verhindert het zicht op het vestingwerk en aanzicht van Muiden. Rijkswaterstaat heeft beplanting geplaatst langs de geluidsschermen, dit moet zich de komende jaren ontwikkelen.

Door afspraken met de betrokken overheden heeft SAAone (i.o.v. Rijkswaterstaat) het beoogde slotenpatroon voor zover mogelijk al aangelegd. Ook is er gebiedseigen grond aangebracht. Het gebied wordt nu extensief beheerd door Rijkswaterstaat.

4

5

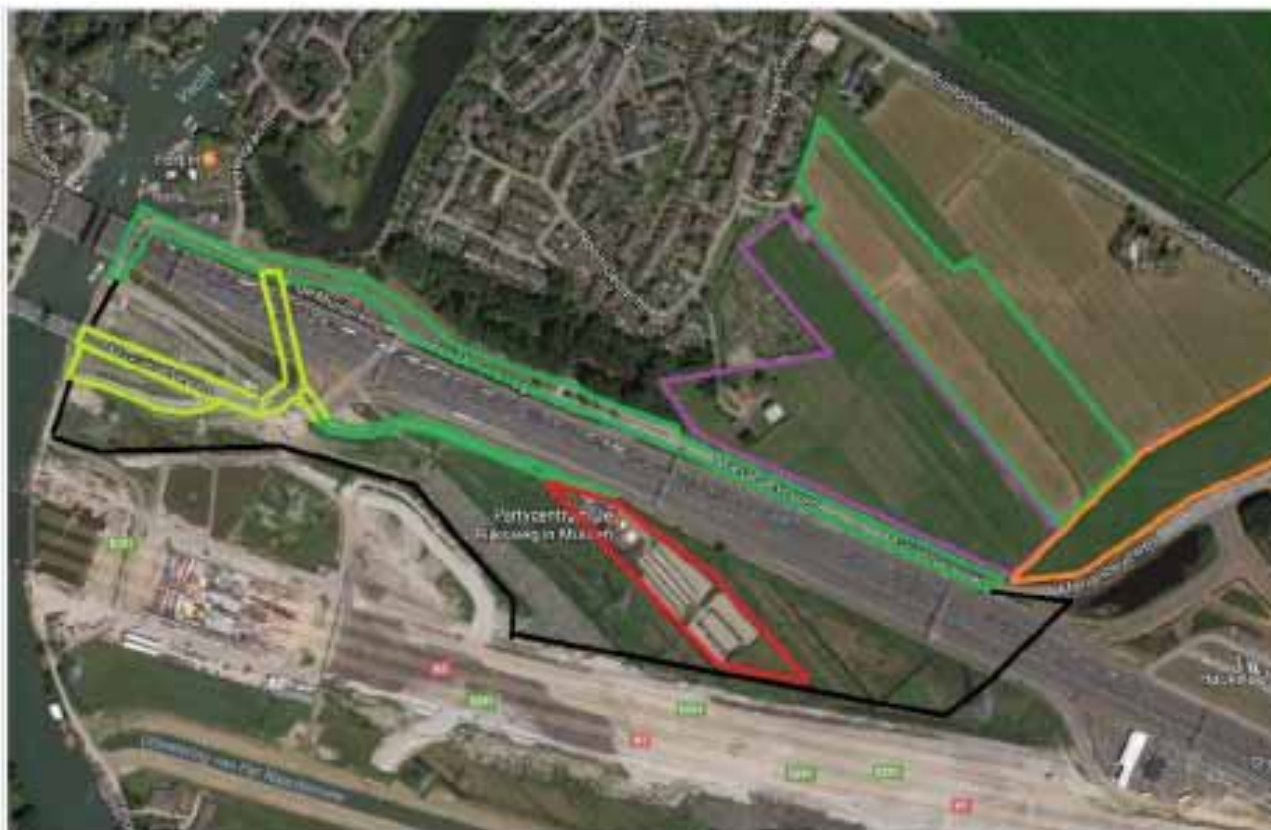
6

foto's bestaande situatie

Eigendom

De schootvelden zijn voor het grootste deel in eigendom bij Rijkswaterstaat en een klein deel is eigendom van gemeente Goose Meren (zie kaart voor een volledig overzicht). Voor het gebied geldt de programmadoelstellingen (VmdVM) dat er een duurzaam eigendom en beheer voor de beoogde functie wordt gerealiseerd. Daar wordt in casu mee bedoeld dat de gronden in ‘veilige handen’ zijn bij een partij die gericht is op het duurzaam realiseren en behouden van de beoogde functie.

> Doelstelling is om het eigendom van de schootsvelden ZO in handen te krijgen van een partij die vanuit zijn doelstellingen is gericht op behoud van landschap en natuur/agrarisch gebruik.

RWS= 116.066 m2
(oude A1 = 74752 m2)

GM (polder) = 40238 m2
GM (wegen) = 22649 m2
GM (weg nieuw) = 1,-

Fata Morgana - 12823 m2

particulier (deel
weiland) = 47500 m²

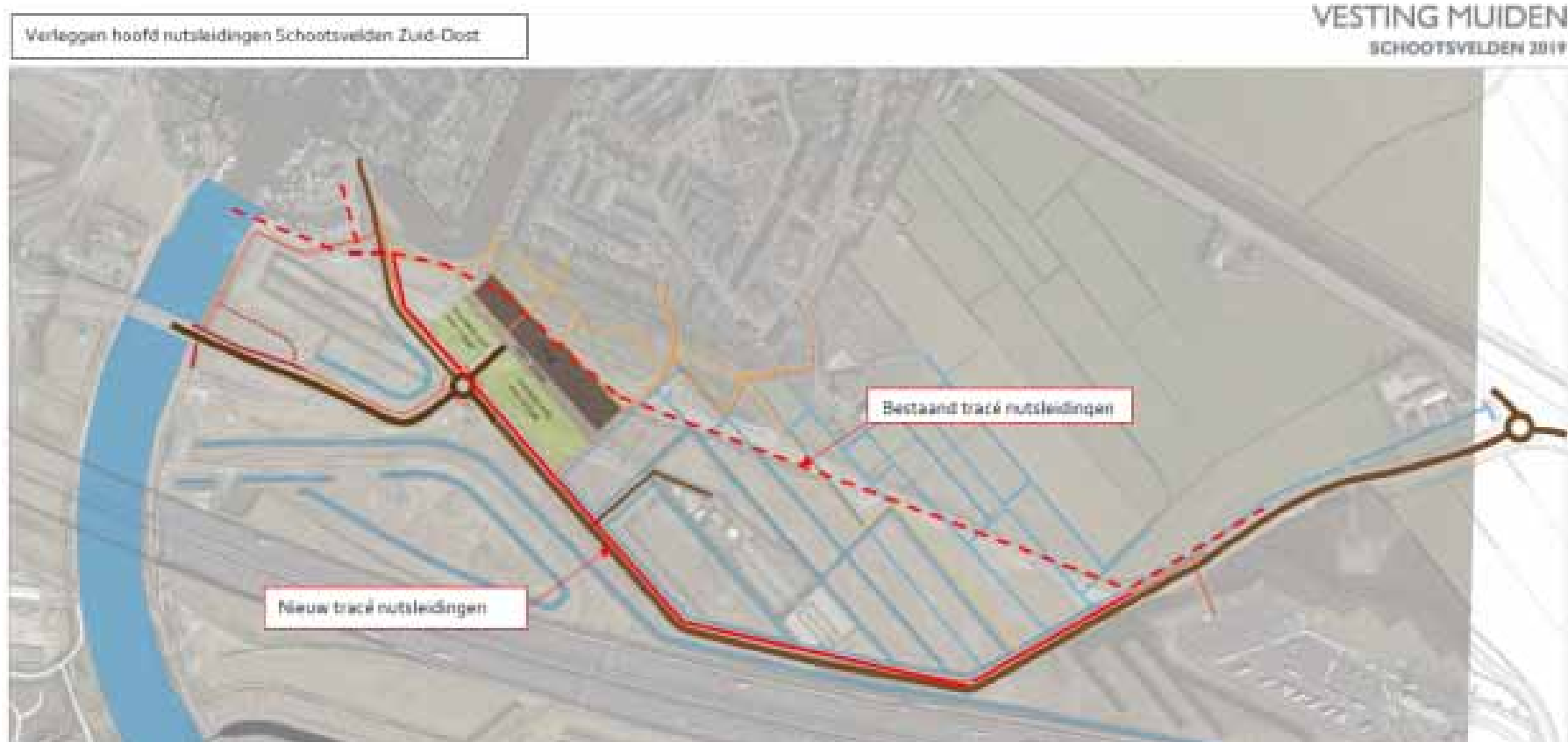
**grond in overdracht naar
gemeente GM**

Kabels en leidingen

De verleggingsregeling voor de telecomkabels is van toepassing, waarbij geldt: “liggen om niet, verleggen om niet”. Voor Liander geldt een 50/50 regeling, Voor Waternet gelden andere afspraken en worden kosten voor verplaatsing door de veroorzaker betaald. In de raming was hier tot dusver geen rekening mee gehouden.

Het huidige pakket van hoofdkabels en leidingen loopt parallel aan de bestaande Mariahoeveweg, het fietspad en dijklichaam achter P2. Onderzoek met de nutsbedrijven heeft duidelijk gemaakt dat het verleggen van kabels en leidingen langs het nieuwe tracé van de Mariahoeveweg de beste oplossing is. De hoge druk gasleiding van Liander die langs de noordelijke bosrand loopt moet ter plaatste van P2 worden verlegd.

Om de aansluiting op de Herengracht en herstel van de gracht bij fort H conform het wensbeeld te realiseren zijn grote investeringen in kabels en leidingen nodig. Om dit te voorkomen dient een optimaal tracéontwerp in de VO fase worden gevonden. De hoogspanningsleiding vormt geen belemmering. Met het wegtracé is hier rekening mee gehouden.

Tracébesluit SAA

In het Tracébesluit is een juridisch kader gegeven voor het gebied. De A1 is verlegd middels een aquaduct onder de Vecht die natuurvriendelijke oevers krijgt. Het gebied tussen de A1 en de bestaande Mariahoeveweg is bestemd voor het herstel van het landschap. In het Tracébesluit SAA is het gebied aangeduid met het maatregelvlak 'Landschappelijke inpassing'. In de tekst van het Tracébesluit staat dat de Nieuwe Hollandse Waterlinie hier niet verder mag worden verstoord door 'De A1 wordt ten oosten van de Vecht zo min mogelijk beplant om de openheid van het landschap van de Nieuwe Hollandse Waterlinie niet verder te verstoren. De Vecht wordt voorzien van een ecostrook en natuurvriendelijke oevers'

Het Tracébesluit is overgenomen in het bestemmingsplan. In het Tracébesluit was de exacte ligging van lokale wegen nog niet duidelijk . Daarom heeft de gemeenteraad in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de indeling tussen wegen en groen te kunnen veranderen , waarbij van belang is dat oppervlak aan de bestemming verkeer (grijs) in de nieuwe situatie niet mag toenemen. In het Bestemmingsplan zijn dubbelbestemmingen opgenomen voor Archeologie en Cultuurhistorie Onderzoeken hiervoor dienen op orde te zijn. De procedure voor een wijzigingsplan is globaal dezelfde als die voor een bestemmingsplan, Belangrijk verschil is echter dat niet de raad maar het college B&W bevoegd gezag is, waardoor de besluitvorming sneller gaat. Net als bij een bestemmingsplan moet wordt het ontwerpwijzigingsplan op ruimtelijkeplannen.nl gepubliceerd voor inspraak. Vervolgens worden een nota van zienswijzen en definitieve plan ter vaststelling aan het college aangeboden. Na vaststelling is nog beroep mogelijk.

3.2 Huidige opgaven Schootsveld Zuidoost

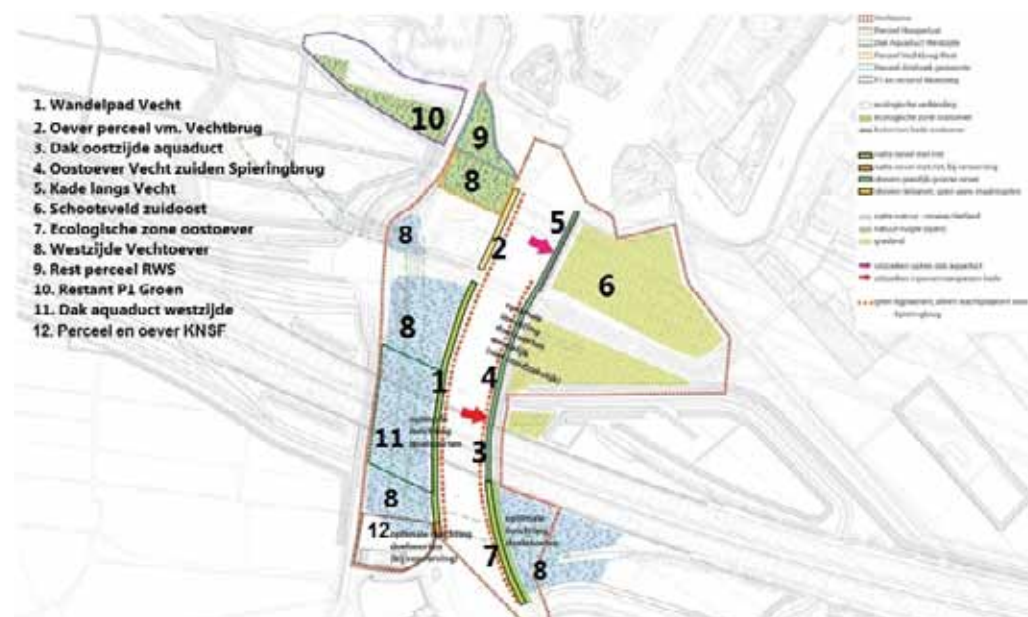
Gebiedsprogramma Verder met de Vesting Muiden

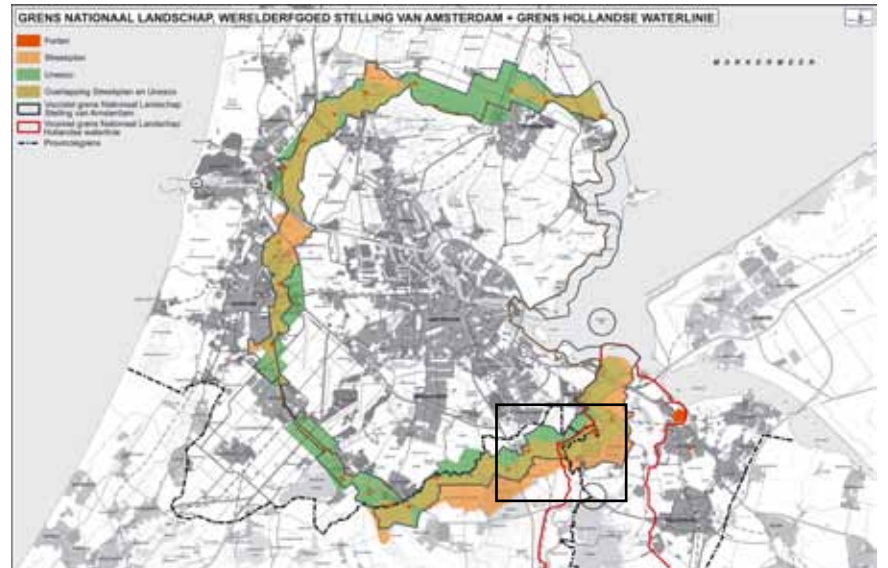
Zoals hierboven is toegelicht zijn in het kader van het gebiedsprogramma bestuurlijke afspraken gemaakt over de programmering en projecten in het gebied. Hier is ook (randvoorwaardelijk) financiering aan gekoppeld. De opgaven zijn:

Project	Onderdelen	Opmerkingen
5. Verleggen van de Mariahoeveweg	A. verleggen van de Mariahoeveweg B. verwijderen oude Mariahoeveweg incl. herstel sloten ter plaatse	Voor projecten 5 en 6 is 2,2 mln aan Groene Uitwegmiddelen gereserveerd. Indien er een overschot is, dan is dit te besteden aan de andere projecten in de schootsvelden.
6. Verleggen parkeerplaats P2	A. Verleggen en verlagen parkeerplaats P2 B. Realisatie weg Spieringbrug – Herengracht volgens historisch tracé	
7. Herstel gracht Fort H	A. Herstellen van de voormalige gracht bij Fort H B. Aanleg van ligplaatsen voor sloepen in herstellende gracht	Met project 6 wordt de ruimte vrijgemaakt. Realisering van de gracht en ligplaatsen is afhankelijk van particulier initiatief en financiering. Er zijn grote investeringen in verleggen nutsleidingen benodigd om dit mogelijk te maken.
8. Groene inrichting van de Vechtzone	A. herstel van de natuurlijke oevers	Rijkswaterstaat realiseert dit. In het project is niet opgenomen dat de kade ten noorden van de Spieringbrug wordt verwijderd. Dit is wel een wens.
9. Landschapsherstel schootsvelden	A. herstel historische kavelstructuur, slotenpatronen en terugbrengen gebiedseigen grond	Dit is uitgevoerd door SAAone, behoudens waar de Mariahoeveweg en de P2 liggen.
10. Duurzaam eigendom en beheer zuidoostelijk schootsveld	A. borgen eigendom en duurzaam beheer als onbebouwd weidegebied B. herverkaveling en inpassing Fata Morgana	Hier is afgesproken om de eigendom over te dragen aan een eigenaar die zorgdraagt voor duurzaam agrarisch (natuur)beheer en die dit ook als doelstelling heeft. Rijkswaterstaat is bereid de gronden aan te houden tot zo'n eigenaar is gevonden. De herverkaveling Fata Morgana is afhankelijk van medewerking van de eigenaar.

Raakvlak met Vechtoevers

De Vecht heeft met de aanleg van het aquaduct een enorme kwaliteitsimpuls gekregen. De Vecht is weer als doorgaande structuur in het landschap herkenbaar. De kansen ten aanzien van beleving en natuurwaarde zijn echter nog niet uitgewerkt. De versnippering in eigendom en beheer maakt dat deze opgaven niet vanzelfsprekend in samenhang wordt aangepakt. De gemeente stuurt aan op een goede taakverdeling waarbij de oostoever ingericht worden recreatieve en ecologisch waardevolle verbinding. In de planuitwerking van Zuidoostelijke schootvelden wordt aansluiting gezocht bij de inrichting van de oostelijke Vechoevers.

De Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam moeten straks samen het Werelderfgoed Hollandse Waterlinies gaan vormen (www.unesco.nl).

Stelling van Amsterdam

huidige situatie verdedigingswerken WOII

huidige situatie Fata Morgana

huidige situatie bos aansluitend op woonwijk Mariahoeve

locatie faunavoorziening nabij de verzorgingsplaatsen

3.3 Omgevingsaspecten

Op basis van de bestaande waarden en het vigerende beleid worden de opgaven in de zuidoostelijk gelegen schootsvelden in samenhang beschouwd. We onderscheiden drie opgaven, Ruimtelijke opgaven, opgaven ten aanzien van routing en parkeren en Initiatieven van derden:

1) Ruimtelijke opgaven

De schootsvelden aan de zuidkant van de vesting bepalen in grote mate het zicht op de vesting, onder meer vanaf de snelweg A1 en de Spieringbrug. Door verlegging van de A1 ontstaat een unieke kans tot herstel van het landschap rond deze schootsvelden en de historische achtergrond van de schootsvelden zelf. Met het open maken van schootsvelden worden de contouren van Muiden meer zichtbaar en komt er meer ruimte voor agrarisch gebruik.

Het samenhangend systeem van forten en militaire bouwwerken, dijken, inlaten, accessen, waterwegen, inundatiekommen, verboden kringen en schootsvelden de voormalige Kruitfabriek is door het verplaatsen van de A1 beter zichtbaar en dient behouden te blijven (Nota Cultuurhistorie en Landschap Muiden 2013, Welstandsnota Gooise Meren 2019).

In de opgave kaart worden de volgende uitgangspunten verbeeld:

- Werelderfgoed met open zichtvelden

- Als onderdeel van het Unesco Werelderfgoed Stelling van Amsterdam (uitbreiding met Nieuwe Hollandse Waterlinie is genomineerd), worden de vesting, de schootsvelden en het open zicht hersteld en beschermd;
- De relatie tussen de verschillende onderdelen worden meer herkenbaar en beleefbaar gemaakt.

- *Landschapsherstel*

- De schootsvelden worden ten oosten van de Vecht zo min mogelijk beplant om de openheid van het (weide-) landschap van de Nieuwe Hollandse Waterlinie niet verder te verstoren. (Tracébesluit).
- Herstel van het oorspronkelijke polderlandschap rondom Muiden met het karakteristieke slotenpatroon en open weilanden. De verkavelingsrichting, ontstaan in de Middeleeuwen, is de basis voor de herinrichting.

- *Archeologie:*

- Het gebied bevat geen aardkundige of archeologische monumenten, wel moet rekening gehouden met verwachte archeologische waarden. Archeologisch onderzoek is nodig voor wijziging van het bestemmingsplan. Onderzocht moet worden of eerder uitgevoerd onderzoek volstaat.

- Cultuurhistorie Zuidelijke entree Vestin:

- De werkzaamheden aan de A1, verwijdering Vechtbrug en bouw Spieringbrug bieden kansen om de cultuurhistorie van de zuidelijke entree van de vesting (bij Fort H) te herstellen (Nota Cultuurhistorie en Landschap Muiden 2013). Daarbij zijn de volgende ingrepen van belang:
- het tracé van de toegangsweg op de oorspronkelijke plaats leggen;
- het verwijderen van de bosschage langs de enveloppe;
- het verlagen van het grondniveau langs de vesting;
- het herstellen van het tracé van de Vechtdijk.

- Betonnen verdedigingswerken WOII

- In het gebied is met de verlegging van de A1 een Nederlandse groepsschuilplaats (type P) en mitrailleurkazemat (type G) van net voor de Tweede Wereldoorlog ontdekt. Met het vergraven van het talud van de

rijksweg zijn deze werken bloot komen te liggen in het landschap. Als onderdeel van het vestingwerk worden de werken herkenbaar in het landschap ingepast.

- *Inpassing Fata Morgana*

In goed overleg met de eigenaar wordt gezocht naar een gewenste inpassing van het bedrijf in de open schootsvelden. Uitgangspunten hierbij zijn:

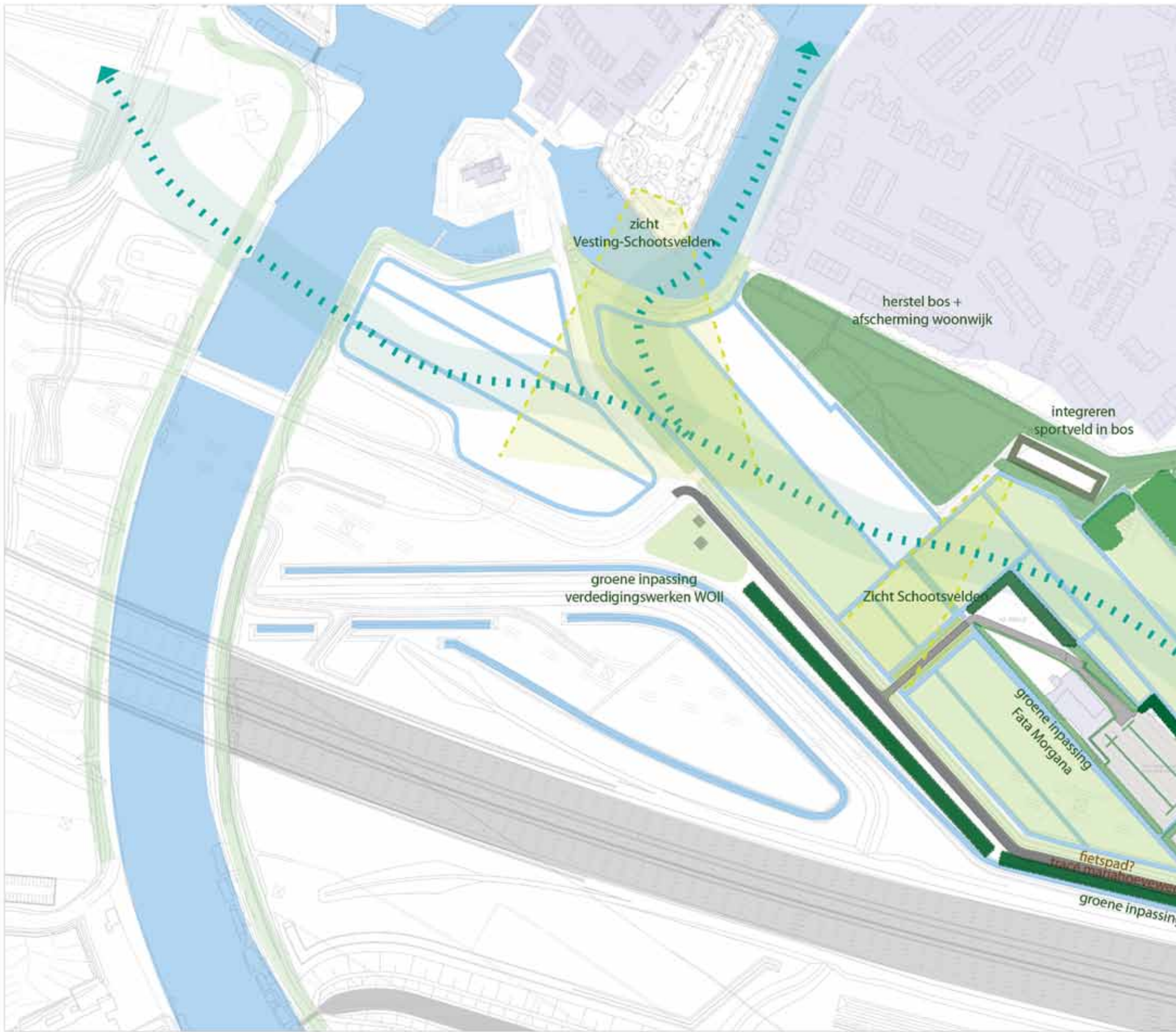
- Middels grondruil en gebiedseigen beplantingskeuzen wordt de kavel optimaal ingepast in het landschap.
- De eigenaar hecht veel waarde aan privacy met groenblijvende erfbeplanting en een goede ontsluiting.
- Een kostenneutrale oplossing.

- *Natuur en ecologie*

Met het landschapsherstel van de schootsvelden ontstaan direct goede mogelijkheden om de natuurwaarde te versterken. In de zuidwesthoek wordt de Waterlandtak aangelegd als beschermde natuurverbinding. Hiervoor zijn ecopassages aangelegd en zijn de open polders ingericht met ruig en bloemrijkgrasland voor kritische planten en vlindersoorten, kleine zoogdieren en mogelijk weidevogels. Doelsoorten van de waterlandtak zijn bever, otter, ringslang, noordse woelmuis en grote vuurvlied. Het is een migratieroute voor de roerdomp, de rietzanger en de grote karekiet.

In de zuidoosthoek ontstaan ook kansen voor de natuur met het toepassen van verschillende ontsnipperings-, inrichtings- en beheermaatregelen:

- Versterk de ecologische betekenis van de schootsvelden met agrarisch natuurbeheer, natuurvriendelijke oevers en verbindingen die aansluiten op de bestaande eco-passage onder de A1, de Vechtoever en de Muiderpolder. Dimensionering van de sloten gelijk aan reeds aanwezige sloten, maar wel met natuurlijke oevers.
- Onder de A1 ligt een ecotunnel voor kleinwild. Door deze ecotunnel te verlengen onder de nieuw aan te leggen Mariahoeveweg ontstaat een waardevolle passage (minimum diameter 400mm). Geleiding naar de tunnel door middel van een kleinwildgaas en robiniapalen is wenselijk. De functionaliteit zal door deskundige verkend en getoetst moeten worden.
- Met de aanleg van het aquaduct vormen de oevers van de Vecht weer een doorlopende groene oever.(verplichting vanuit Tracebesluit voor RWS); De aanleg van uittreedplaatsen zouden verkend moeten worden;
- Migratie van doelsoorten door de schootsvelden verdient nader onderzoek tav doelsoorten en bijpassende maatregelen zoals ecoduikers onder de entree parkeerplaats, ter hoogte van de bunkers en de aansluiting van de Herengracht met bijhorende geleiding;
- Transformeer de bossages rondom Mariahoeven stapsgewijs naar een meer gevarieerd bos met gradiënten en duurzame boomsoorten. Vanuit de opknapbeurt van de wijk Mariahoeve is samen met bewoners een plan gemaakt voor het versterken van de biodiversiteit. Er wordt gedund voor meer licht op de bosbodem, bloemenweide aangebracht op open plekken. En het speelveld wordt ingepast. Dit is in de begroting van BORG meegenomen.
- Inpassing geluidsscherm A1 door aanbrengen beplanting langs de schermen. Beplantingskeuze nader te bepalen. De beplantingstrook moet voldoende maat hebben en fijnstof kunnen opnemen.
- Onderzocht moet worden welke eventuele preventieve maatregelen nodig zijn om later werkzaamheden te kunnen uitvoeren in het licht van de planning. Ook moet onderzocht worden welke maatregelen in en tijdens de uitvoering van werken moeten worden genomen.

opgavekaart 'ruimtelijke opgaven'

Verkeerskundige voorkeursvormgeving voor de verlegde Mariahoeveweg

Uitsnede vanuit tracé doorfietsnetwerk Regio Gooi en Vechtstreek

Pragmatische verkeersoplossing voor de verlegde Mariahoeveweg

2) Routing en parkeren

De Mariahoeveweg wordt verlegd en komt weer parallel aan de A1 te liggen. Hierdoor ontstaat een prachtig aaneengesloten poldergebied. Verlegging van de weg draagt ook bij aan een afname van geluidsoverlast voor de kern Muiden. Er ontstaat letterlijk ruimte om de grote parkeerplaats (P2) naar het oosten te verplaatsen en te verlagen. De parkeerplaats ligt nu nog zo'n drie meter boven het maaiveld en belemmert het vrije zicht op de vestingstad.

Op deze nieuwe plek, die voor bezoekers goed bereikbaar is, kan ook het aantal parkeerplaatsen worden uitgebreid. Een belangrijke stap richting het autoluwer maken van de vesting. Als P2 is verlegd, kan ook de oorspronkelijke toegangsweg naar de vesting worden hersteld.

Aandachtspunt voor de uitwerking van de schootsvelden is een heldere en overzichtelijke bewegwijzering, dit moet in combinatie met de omliggende situatie na verlegging van de A1 en vergt daarmee nader onderzoek.

Vanuit de rapportages 'Quickscan verkeer in de vesting Muiden en advies voor uitgangspunten bij verlegging van de Mariahoeveweg' (Goudappel Coffeng, 20 augustus 2019) en 'Quick scan parkeren' (Goudappel Coffeng, 20 augustus 2019) zijn een aantal adviezen opgesteld met betrekking op de verkeerskundige situatie van de Schootsvelden. Deze rapportages staan op zichzelf maar een aantal conclusies zijn onderdeel van deze nota van uitgangspunten, dit zijn kort samengevat:

- Auto verkeer

De bestaande Mariahoeveweg vormt vanaf de Spieringbrug voor het autoverkeer de hoofdontsluiting voor het oostelijke deel van de kern Muiden. Daarnaast is het voor Muiderberg de ontsluiting richting A1, het westelijk deel van Muiden en richting Weesp. De verkeersintensiteit (ter hoogte van de Spieringbrug) is ongeveer 4.300 mvt/etmaal (telling 2017). De weg ligt buiten de bebouwde kom van Muiden. De afslagen naar Herengracht en P2 zijn ondergeschikt tov de hoofdroute Spieringbrug en Muiden-oost/Muiderberg.

- De weg heeft de functie van gebiedsontsluitingsweg buiten de bebouwde kom met een ontwerpsnelheid van 80 km/uur.
- Aansluitend doorgaand verkeer tussen de Spieringbrug van en naar Muiden-oost/Muiderberg en verbinding naar de Herengracht ofwel naar P2 met een duidelijk onderscheid van de hoofdroutes en een veilige oversteek door lagere snelheid is wenselijk, ook in relatie met bushaltes. Dit kan door het bestaande kruispunt te vervangen door een rotonde of kruising aan te passen met een VRI. In de ontwerpogave vergt dit een nader onderzoek van verkeersveiligheids- versus kostenaspecten;
- Verbinding Herengracht via de Keetpoortsluissluisbrug over laten gaan in een logische en herkenbare overgang naar de Vesting. Hierin wordt aandacht gevraagd voor 3 aspecten, een helder regime t.a.v. de overgang van 80km (doorgaande weg van- en naar Muiderberg) naar 30km zone, de uitstraling van het wegbeeld van schootsvelden (asfalt) en vesting (klinkers) en mogelijke gevolgen of mogelijkheden tot aanpassing van de komgrens;

De aansluiting van de Zuidpolderweg ligt buiten het directe gebied van de verlegde Mariahoeveweg, maar kan wel worden geoptimaliseerd wanneer 'auto luw'-maatregelen in de vesting worden genomen.

- Optimalisatie aansluiting van de Zuidpolderweg met de aanleg van een rotonde ivm veilig afslaan en het bieden van mogelijkheden om te keren, richting P2. Deze maatregel is geen onderdeel van het programma maar wordt in het mobileitsplan als meerwaarde onderzocht.

- OV vervoer

Bij de aansluiting van de A1 is van de OV-knoop waar de verschillende modaliteiten samenkomen en uitwisselen. De lijnbus 110 over de Mariahoeveweg krijgt nabij de aansluiting van P2 een nieuwe halte.

- Bus blijft op de doorgaande route om tijdverlies te minimaliseren en halteert zo dicht mogelijk bij P2/Herengracht/woonwijk Mariahoeve op een eigen halteplaats en niet op de rijbaan zelf;
- De lijnbushalte is goed bereikbaar voor voetgangers en fietsers.

- Fietsverkeer

Langs of op de bestaande Mariahoeveweg is geen fietsverbinding aanwezig, in de rapportage verkeer wordt gesteld dat:

'Een fietspad langs de Mariahoeveweg tussen de Spieringbrug en de Zuidpolderweg is vanuit de landelijke richtlijnen wenselijk op basis van functie van de weg (gebiedsontsluitingsweg buiten de bebouwde kom, 80 km/uur) en het utilitaire en recreatieve gebruik van het fietspad. Er wordt een alternatief geboden voor de SRA-snel fietsroute door de kern van Muiden en bestemmingen aan de Mariahoeveweg (verzorgingsplaats en Fata Morgana) worden bereikbaar.

Het huidige fietsnetwerk volstaat maar verdient geen schoonheidsprijs. Een compleet fietsnetwerk met een veilige oversteeksituatie is wenselijk en vraagt dekking voor de volgende onderdelen:

1. De aanleg van het fietspad langs de verlegde Mariahoeveweg;
2. De aanleg van het fietspad van Spieringbrug naar Herengracht-Mariahoeve;
3. De aanleg van een rotonde maakt dat er een veilige oversteeksituatie ontstaat en dat de bushalte ook goed bereikbaar wordt.

Maatregelen die opgenomen worden in deze nota van uitgangspunten:

- Reserveer voldoende ruimte in het wegprofiel van de Mariahoeveweg zodat de aanleg van een vrijliggend fietspad niet onmogelijk wordt in de toekomst. Tevens loopt een verkenning naar subsidie mogelijkheden om de aanleg direct mee te nemen in de plannen (subsidie via Provincie / BDU);
- Touringscars niet op de doorgaande route maar op P2;
- Bestaande fietsverbinding van Spieringbrug via Vechtoever naar Herengracht blijft gehandhaafd.

	Behoud parkeren op Vestingplein:	De helft parkeren op Vestingplein:	Niet parkeren op Vestingplein:
P2 (compensatie vestingplein)	0 pp	0 pp (*)	21 pp (*)
P2 (compensatie P1)	20 pp	20 pp	20 pp
P2 basis (ma-vr)	103 pp	103 pp	103 pp
P2 extra (za)	73 pp	73 pp	73 pp
P 2 overloop (evenementen)	116 pp	116 pp	116 pp
P2 touringcars	2 st	2 st	2 st

(*) 21 parkeerplaatsen worden opgevangen in de bestaande voorraad in de vesting.
(pp) 15% van de parkeerplaatsen krijgt een oplaadpunt

Parkeerbalans met snerario's betreffende Vestingplein, conform adviesrapportage ‘Quick scan parkeren’

	Effect P2 vast	Effect P2 overloop
Compensatie Vestingplein	0	21
Compensatie P1	20 pp	
Parkeren basis (ma- vr)	103 pp	
Parkeren extra (za)	73 pp	
Parkeren evenementen		116 p
Totaal	196 pp	137 pp

aantallen parkeerplaatsen opgenomen in adviesrapportage ‘Quick scan parkeren’

- *Parkeren vast*

In de huidige situatie zijn de parkeerplaatsen binnen de vesting van Muiden en de aangrenzende woonwijken gereguleerd middels vergunninghoudersparkeren of betaald parkeren. Op de parkeerterreinen P1 en P2 is het parkeren niet gereguleerd. Hier kunnen parkeerders ‘gratis’ hun auto parkeren.

Voor het gebiedsprogramma Verder met de Vesting Muiden worden de drie parkeerplaatsen buiten de kern aangepakt: P1, P2 en Vestingplein. Dit levert een kans op voor een heldere ontsluiting en regulering van het bezoekersparkeren. De ambitie om de kern ‘autoluw’ in te richten komt daarmee een stapje dichterbij.

1. Parkeerplaats P1 wordt opnieuw ingericht bij het Muiderbos. De vergroening van de Waterlandtak heeft tot gevolg dat parkeerplaats P1 in omvang afneemt met 20 parkeerplaatsen. In het programma is opgenomen dat deze parkeerplaatsen ten minste gecompenseerd moeten worden op P2.
2. P2 wordt verlaagd, verplaatst en vergroot in de schootvelden, ten behoeve van landschapsherstel en vrij zicht. De nieuwe parkeerplaats kan tevens worden uitgebreid met een overloopparkerplaats voor bv evenementen.
3. Vestingplein wordt opnieuw ingericht als representatieve entree van de stad Muiden. Een prachtig verblijfsgebied waar het historische karakter van de vesting beleefbaar wordt op een multifunctioneel plein.

Op basis van het verkeersonderzoek van Goudappel Coffeng worden de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de inrichting van P2.

- Het aantal vaste parkeerplaatsen wordt verhoogd van 150 parkeerplaatsen naar 200 parkeerplaatsen waarvan 123 vast en 73 extra parkeerplaatsen t.b.v. zaterdagparkeren;
- Parkeerplaatsen t.b.v. invaliden wordt gerealiseerd in de Vesting (Vestingplein) waardoor er op P2 geen plekken gerealiseerd benodigd zijn;
- Het aantal touringbussen wordt verhoogd van 0 naar 2 plaatsen;
- De parkeerplaats krijgt een groen en aantrekkelijke uitstraling, is helder van opzet en biedt bezoekers een veilig gevoel;
- Op de parkeerplaats is informatie en goede bewegwijzering aanwezig voor bezoekers van het Muiderslot en de ondernemers van Muiden;
- In de schootvelden wordt ruimte gereserveerd voor een capaciteitsuitbreiding van ca 100 overloopparkerplaats. Hiermee ontstaat voldoende ruimte voor de bekendste evenementen in Muiden

Om in de toekomst flexibel om te kunnen gaan met parkeerregimes en ontwikkelingen, adviseert Goudappel Coffeng bovengenoemde ruimte te reserveren. Het kan in de toekomst wenselijk zijn om zowel het vaste gedeelte als het overloopgedeelte van P2 te vergroten. Door de ruimte te reserveren blijft dit een mogelijkheid.

- *Parkeren overloop (t.b.v. Evenementen)*

Bij evenementen worden conform het Verkeers- en Parkeerplan evenementen Muiden (nov. 2018) worden verschillende overloopterreinen gebruikt. In de huidige situatie zijn dan 366 parkeerplaatsen voor evenementen beschikbaar. De gemeente Gooise Meren wil klaar zijn om ook grotere evenementen te kunnen huisvesten in Muiden en zoekt daarom naar een overloopparkerplaats voor evenementen zoals Koningsdag, Muiden Pampus Muiden, vlaggetjesdag, hardzeildagen, etc. Op basis van een omvang van ca 1500 bezoekers is een extra capaciteit van ca 116 parkeerplaatsen voldoende.

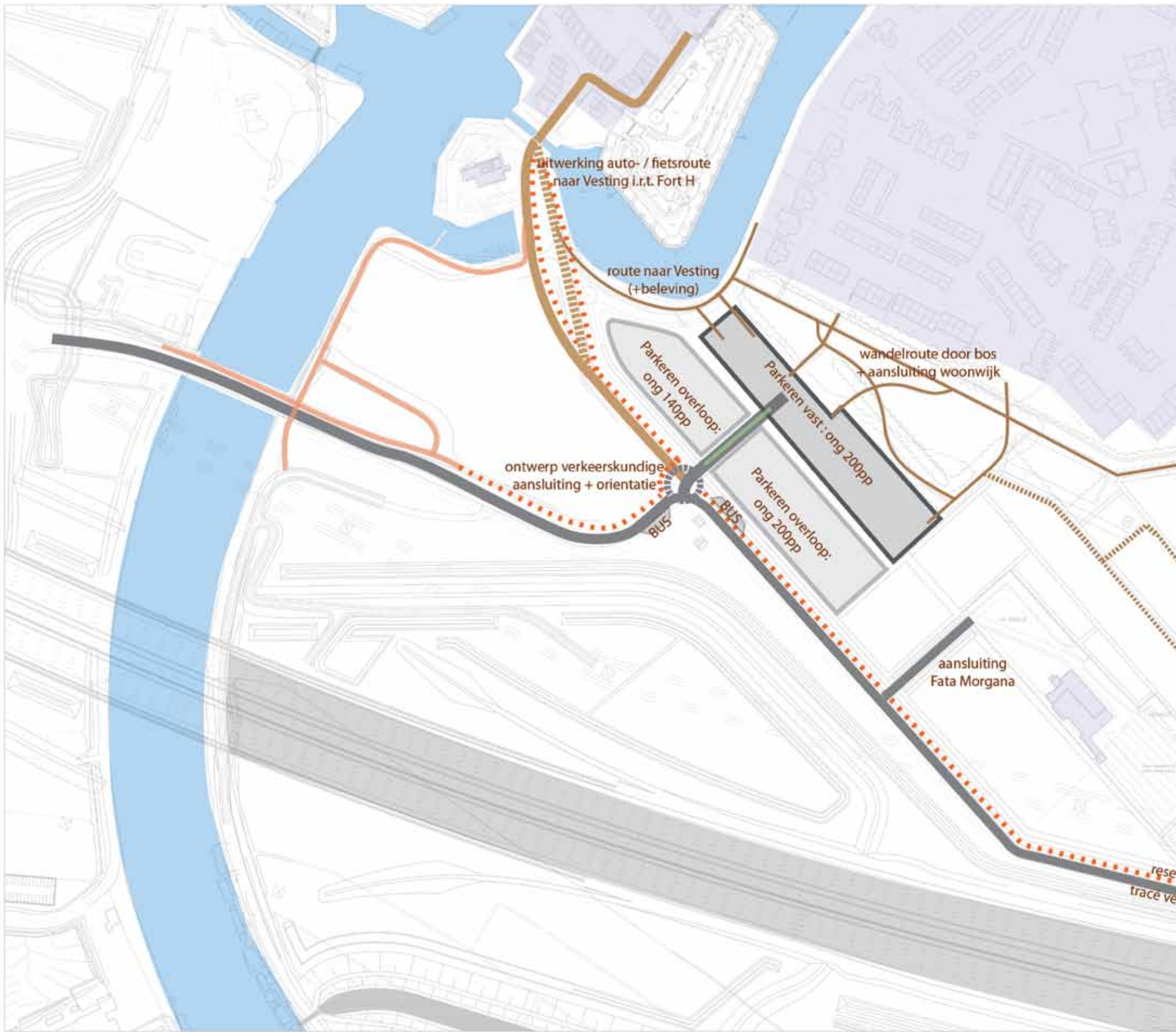
- In de ontwikkeling van de schootvelden is het wenselijk om extra (overloop) parkeerterrein te faciliteren voor het opvangen van parkeren bij evenementen. Conform de rapportage parkeren zijn hiervoor ca. 116 parkeerplaatsen wenselijk.

- *Belevingsroute*

Het programma Verder met de Vesting Muiden zet Muiden weer als vestingstad op de kaart en benut de kansen om natuurwaarden in het buitengebied te realiseren.

Om deze kwaliteitsimpuls ook beleefbaar te maken voor bewoners en recreanten worden de betreffende gebieden ook toegankelijk gemaakt met zogenaamde natuur-belevingsroutes. Deze route laat de recreant de natuur, het landschap en de historie van de Vesting en omgeving beleven. Vanuit P2 starten twee wandelroutes:

- Ontwerp de vestingroute van P2, via de oever van de vestinggracht, over de Keetpoortsluit naar de Oostelijke vestingwallen Muiden. Van daaruit wordt de route aangesloten op het pad over de vesting richting Muiderslot;
- Ontwerp de schootveldroute van P2, via de bospaden langs Mariahoeve door de open schootvelden Zuid-Oost met een uitzichtpunt. Deze route dient voor een deel ook als toegankelijke onderhoudsroute naar de te realiseren zendmast naast de huidige ligging van de Mariahoeveweg;
- Beide wandelroutes zijn goed gemarkeerd, informatief en tonen bijzondere wetenswaardigheden. De routes worden ‘geladen’ met digitale informatie en sluiten aan op reeds bestaande informatievoorzieningen: Stelling van Amsterdam en/of Wandelnetwerk Gooi en Vechtstreek.

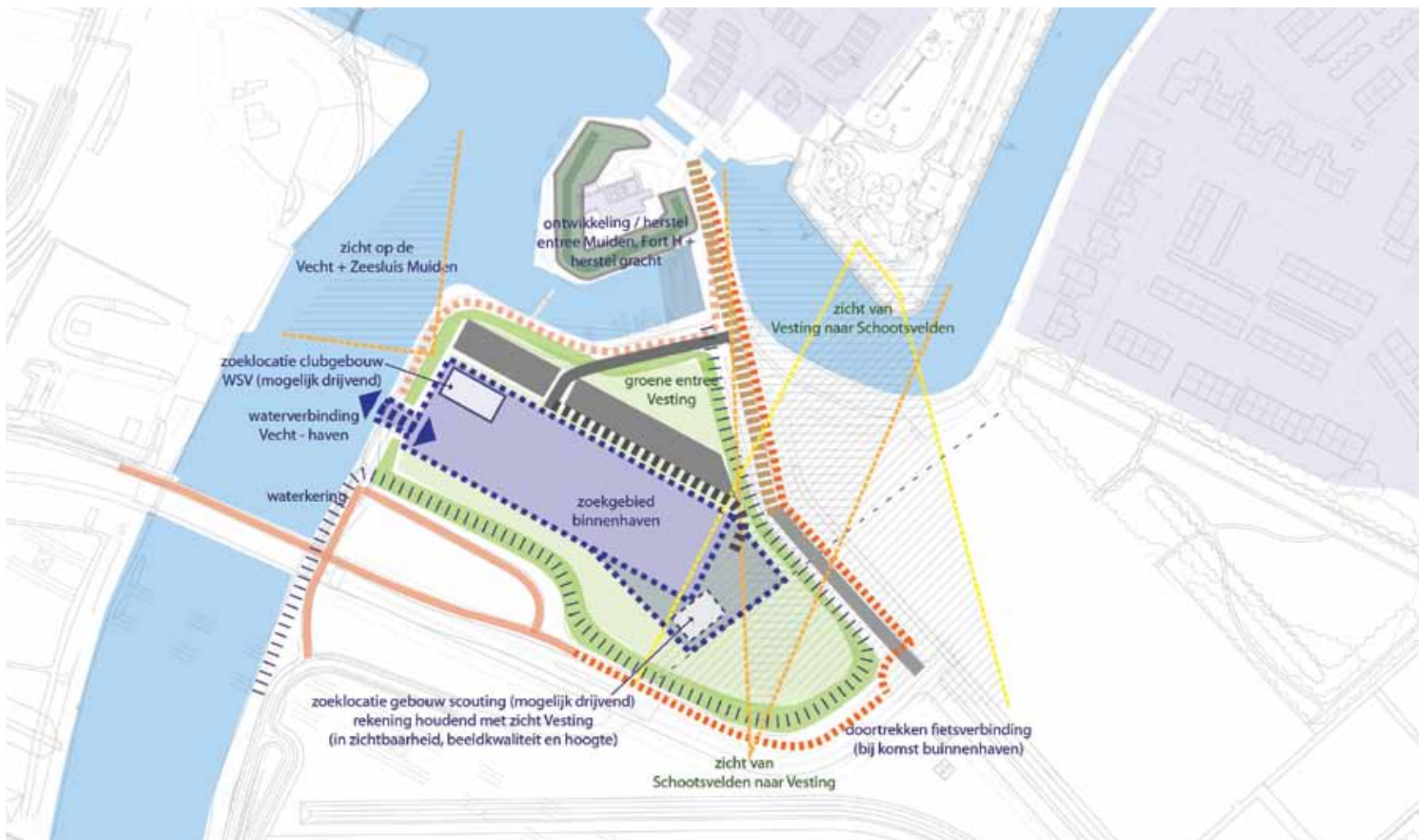

belevingsroute schootsvelden

verbinding verzorgingsplaats

onderzoek aanpassing aansluiting Zuidpolderweg

overleg t.b.v. fietspad?
regde manahoeveweg

kaartbeeld randvoorwaarden/kaders Binnenhaven

actuele bouwplannen restaurant Fort H (bron: Gemeente Gooise Meren / Van der Linde Architecten)

referentie skatebaan Bussum

referentie terughoudende skatebanen Helmond en Mariahout

3) Initiatieven derden (wensbeeld)

Naast deze omgevingsaspecten spelen in de zuidoostelijke schootsvelden ook een aantal actuele initiatieven en wensen. Deze worden soms geïnitieerd door ontwikkelingen elders binnen de gemeente maar zijn veelal ambities van derden. De initiatieven zijn opzoek naar ruimte en financiering.

- *Toeristisch Overstap Punt (TOP) bij P2*

Een TOP is een overstappunt waarin verschillende modaliteiten bijeenkomen als start- eindpunt voor recreanten en bezoekers. Ze krijgen informatie over de plek en routes en er worden kleine voorzieningen aangeboden zoals: bebording/informatie, toiletten, oplaadpunten auto/fiets, watertap, zitgelegenheid, camera's (deels bestaand) ed.. Mogelijk zijn combinaties te maken met functies horend bij de parkeerplaats, horecauitspanning Fort H (toiletten) en tevens zijn combinaties te maken met de ambitie voor een herkenbaar entree 'Zicht op Muiden' en de start van de belevingsroutes naar Muiderslot en Schootsvelden. Er zijn op dit moment ook geen goede gelegenheden in de nabijheid en dit geeft mogelijk overlast van wildplassers.

Binnen de gemeente moeten de mogelijkheden voor financiële middelen nog worden verkend, evenals mogelijke subsidies via de regio Gooi en Vechtstreek en Provincie Noord-Holland. Hiermee kan deze ook worden opgenomen in het route systeem van de VVV en dergelijke.

- *Herstel gracht bij Fort H*

In 2014 is een deel van de gracht hersteld ten behoeve van ligplaatsen voor sloepen. Doordat P2 en de Mariahoeveweg worden verlegd, is er de kans om de oorspronkelijke gracht volledig te herstellen. Daar kunnen meer ligplaatsen voor sloepen komen en ontstaat er een mooie haven. Als geheel ontstaat er een volwaardige entree met een open schootsveld en zicht op de authentieke vestingwerken. De herstelwerkzaamheden aan de Gracht bij Fort H worden als particulier initiatief gezien en kosten zijn niet opgenomen in het programma.

- *baan MuiderIJclub 'Eendracht'*

De vereniging MuiderIJclub 'Eendracht' zet zich in voor het bevorderen van ijsvermaak voor de inwoners van Muiden. Met de ontwikkeling van de Krijgsman in 2016 is geen alternatieve locatie gevonden voor de vereniging. Ze zoeken een geschikte locatie voor de aanleg van een nieuwe landijsbaan. De volgende voorwaarden gelden voor de locatie:

- Oppervlakte van 150 x 40 meter (of kleine variant 100 x 20);
- Ondergrond: asfalt, halfverharding of gras, gebaseerd op kleigrond;
- Kerende rand van minimaal 12 cm hoog.

Parkeerplaatsen en de aanwezigheid van stroom voor verlichting zijn wenselijk.

- *Binnenhaven*

De stadsraad Muiden heeft het college van Gooise Meren gevraagd een onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor een binnenhaven in Muiden. Deze wens komt voort uit de behoefte van de inwoners van Muiden en WSV Muiden om hun schepen ergens in Muiden te kunnen afmeren. Dit verzoek is concreet gemaakt als speerpunt (1) in eindrapport Werkgroep Haven Muiden (WHM). Het college heeft het verzoek overgenomen in haar coalitieakkoord 2018-2022: Duurzaam, sociaal, veilig en vitaal en is als volgt benoemd: In Muiden bestaat de wens van een binnenhaven voor passanten en inwoners. De haalbaarheid van een binnenhaven wordt onderzocht. De huidige contouren van de haven zijn opgenomen op de kaart maar onderzoek loopt.

- *Zeeverkenners*

De zeeverkenners zijn momenteel gehuisvest in de Westbaterij en het Gebouw F vesting Muiden. Vanuit de Krijgsman wordt naar een alternatieve locatie gezocht voor een clubgebouw van de zeeverkenners. Een gebouw aan het water ter grootte van 200m² in de nabijheid van Muiden wordt gewenst. De locatie tegen de spieringbrug al dan niet in combinatie met de binnenhaven wordt verkend.

- *Skatebaan*

Max Verdoes en Noud de Galan zijn initiatiefnemers voor een skatepark in Muiden voor hun eigen clubje 'Skate Squad'. Ze willen liefst een klein skatepark voor beginners dichtbij Mariahoeve en krijgen veel steun van vrienden en bewoners. De doelgroep zijn kinderen van de lagere school: 8-13 jaar. De initiatiefnemers willen graag via fundraising geld verzamelen en zien aanhakingsmogelijkheden bij de 'integrale onderhoudsplannen' die momenteel worden voorbereid. Een mogelijke locatie in combinatie met parkeerplaats en belevingsroute naar de Vesting wordt onderzocht. Inpassing van de mogelijke skatevoorziening dient te passen in de sfeer en uitstraling van de Schootsvelden en Vesting.

- *Zendmast*

Vodafone is opzoek naar een vervangende locatie voor een permanente zendmast in Muiden. In het zoekgebied zijn geen bestaande opstelpunten van mobiele operators aanwezig. De bestaande Vodafone locatie 8392 is opgezegd en moet vervangen worden om goed bereik (waaronder 112) te garanderen. De zoeklocatie valt in het Schootsveld bij de wijk Mariahoeve en de gemeente heeft locaties verkend:

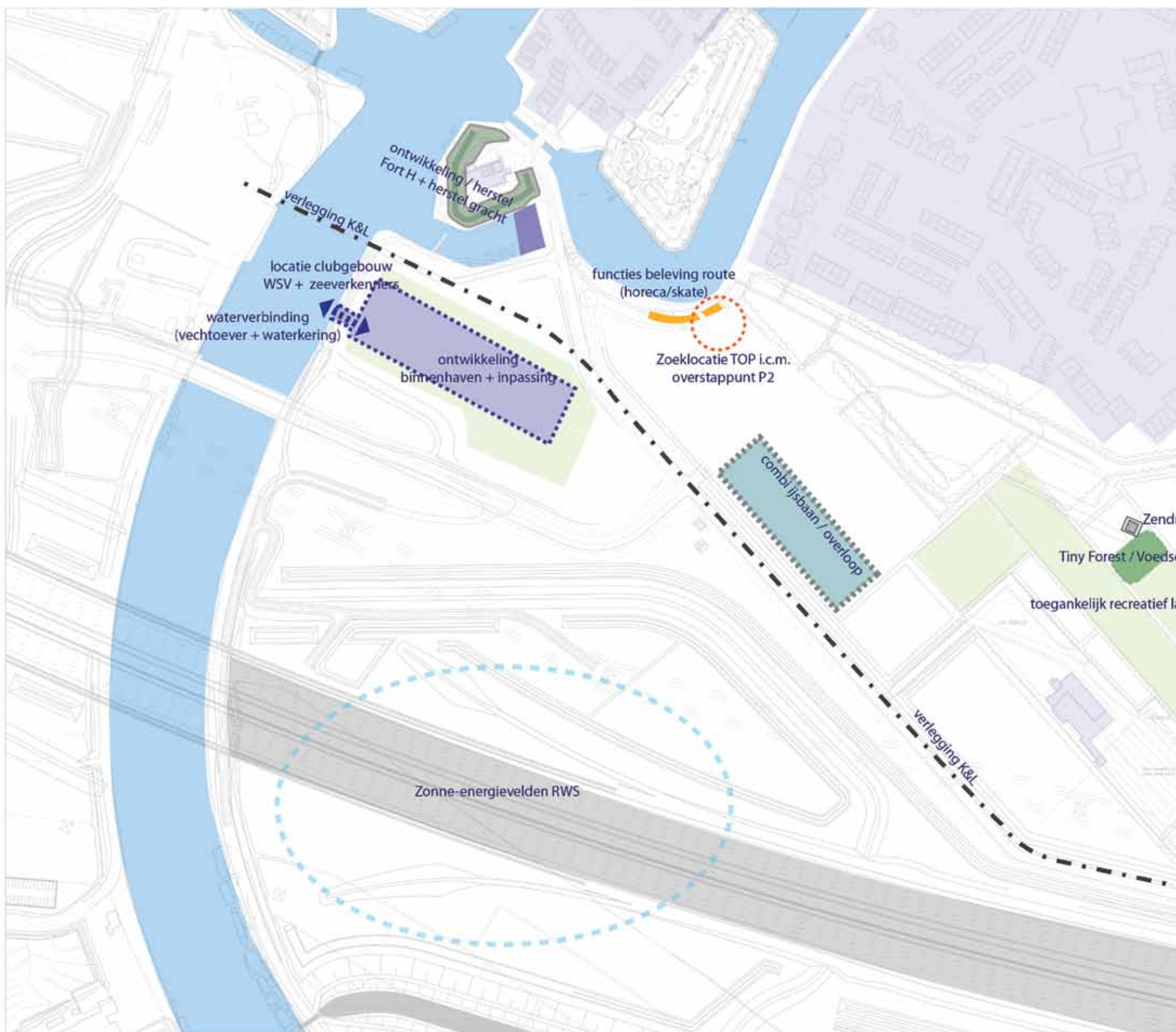
- Minimale hinder voor de woon en leefomgeving van Mariahoeve en geen ruimtelijke verstoring in de open schootsvelden;
- Voor de bouw van de mast moet er toegang mogelijk zijn met grootmaterieel zoals een heistelling, betonwagens en tenslotte een kraan voor het plaatsen van de mast;
- Vodafone gaat in dialoog met omgeving voor de definitieve locatiebepaling.

- *Zonne-energieveld*

RWS heeft de ambitie om het Vecht-aquaduct energieneutraal te maken. Hiertoe verkennen ze de mogelijkheden van zonnepanelen langs de zuid en noord kant van Rijksweg. Gemeente hanteert het standpunt dat de zonnepanelen binnen het wegprofiel van RWS opgelost moeten worden. RWS is penvoerder in dit dossier.

- *Tiny forest of voedselbos*

Een Tiny Forest is een dichtbegroeid, inheems bos ter grootte van een tennisbaan. Dit bos is niet alleen een prettige plek voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren, maar ook voor mensen. Kinderen leren in het buitenlokaal over de Nederlandse natuur en buurtbewoners ontmoeten elkaar op een prettige en gezonde plek. Stadsraad reageert positief op dit initiatief en zoekt naar een geschikte locatie in de Waterlandtak of Schootsvelden. Vanuit het groot onderhoud van de openbare ruimte in de wijk Mariahoeve moeten 50 bomen worden gecompenseerd. Deze bomen kunnen leiden tot een prachtig buurtinitiatief voor de aanleg van een voedselbos aan de rand van de wijk.

opgavekaart 'initiatieven derden'

Weergave van kap en compensatie

Het selecteren van beplanting die te kappen, dunnen of behouden is dient te gebeuren op basis van gewenste zichtlijnen, voorwaarden van kabels&leidingen (bestaand en nieuw) en gewenste hoogteligging maaiveld. Uitgangspunt is dat er een zorgvuldige afweging wordt gemaakt naar noodzakelijkheid van bomenkap.

- te kappen beplanting
- selectief dunnen beplanting
- nieuw te planten (compensatie)
- te behouden beplanting

Schetsinrichting parkeerplaats P2 (wensbeeld ter nadere uitwerking)

3.4 Structuurkaart totaal en fasering

Structuurkaart (wensbeeld):

De structuurkaart laat de verschillende deelopgaven in samenhang zien. Het programma Verder met de Vesting Muiden realiseert een duurzame en kwalitatief waardevolle landschapsstructuur en bouwt daarmee een casco (raamwerk) dat kaders biedt voor diverse ontwikkelingen op en rond de schootsvelden. De volgende maatregelen zijn opgenomen in de structuurkaart:

- De parkeerplaats P2 is naar het oosten verplaatst, ligt in het stramien van de schootsvelden en is verlaagd tot op maaiveld. Hiermee wordt een belangrijk doel bereikt: vrij zicht op Muiden. Deze nieuwe entree van Muiden is voor bezoekers goed bereikbaar en vormt het startpunt voor een bezoek aan de vestingstad Muiden. De parkeerplaats wordt ruim en groen opgezet en bestaat uit twee delen. Het vaste gedeelte dat goed verhard, gratis en permanent gebruikt kan worden en een overloopparkerplaats voor piekopvang tijdens evenementen. Dit parkeerveld heeft een groene uitstraling met halfverharding. Met zicht op de vesting begint de recreatieve en cultuurhistorische beleving direct vanaf de parkeerplaats. Vanaf een begin- eindpunt met informatie start een wandeling langs de vestinggracht naar de Keetpoortsluis en verder de stad in via de Herengracht of via de vestingwallen richting Muizenfort-Muiderslot.

- Voor het vrije zicht op Muiden wordt de zuidoever (gehele waterkerende dijk) van de vestinggracht vrijgespeeld van bossages en bomen. De zichtlijnen worden zorgvuldig bepaald. Te kappen bomen worden ruimschoots gecompenseerd en ingezet voor de versterking van de landschapsstructuur: zo worden bomen geplant rondom P2, de bosrand van Mariahoeve en de aankleding van de Mariahoeveweg met groen langs de geluidschermen van de A1.

- Het herstellen van de grachten rondom Fort H blijft een ambitie die ingevuld moet worden met de ondernemer van de haven. De plek heeft potentieel meer ruimte voor sloepjes en biedt kansen om de authentieke vestinggracht te herstellen. Langs de Vecht worden de oevers aan de west en oostzijde grotendeels hersteld en waar mogelijk natuurvriendelijk ingericht.

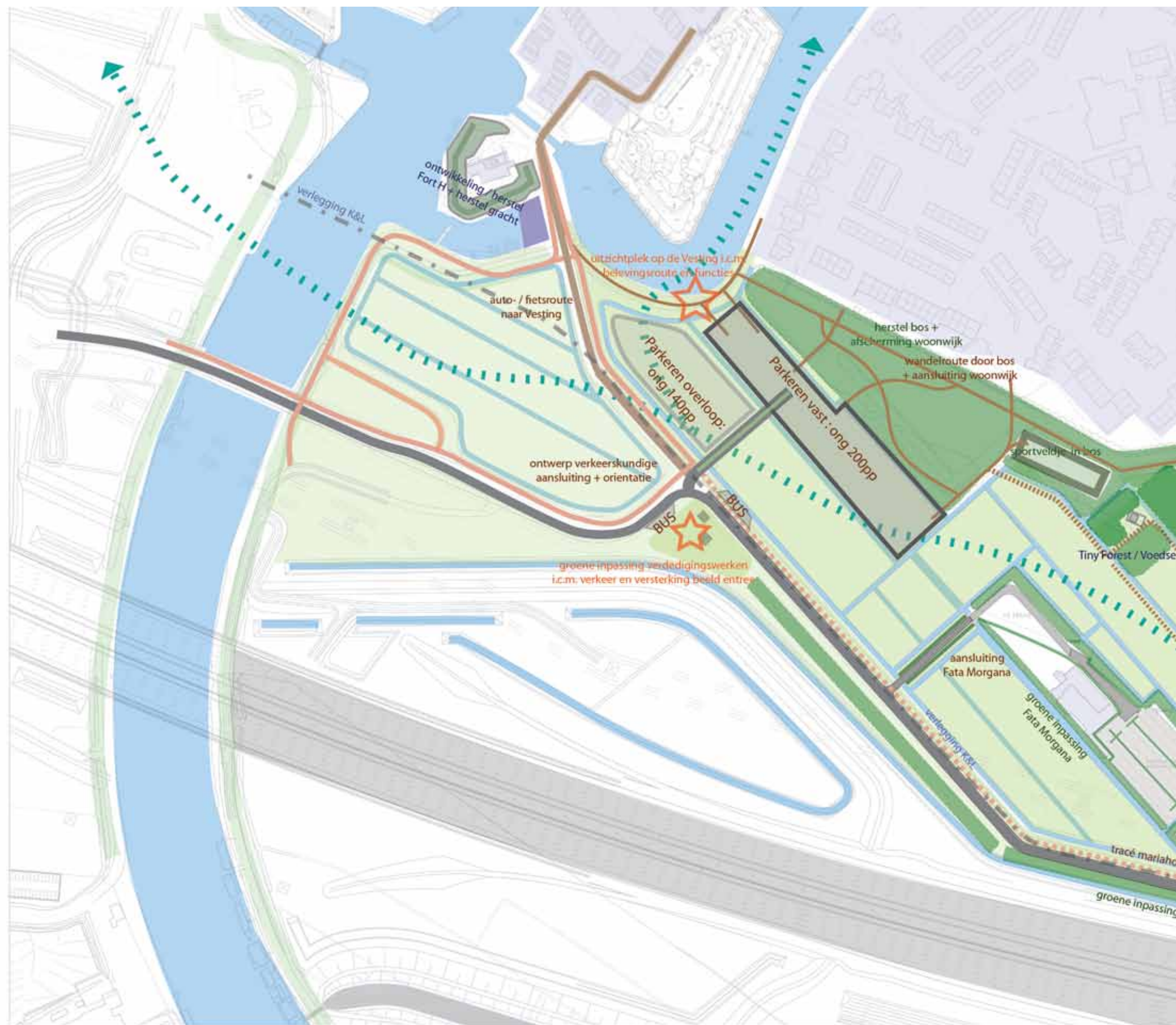
- De Mariahoeveweg wordt verplaatst en komt weer parallel aan- en dicht langs aan de A1 te liggen. Hiermee ontstaat een prachtig aaneengesloten poldergebied met veel mogelijkheden voor: agrarische gebruik, het herstel van de polder met het historische slotenpatroon, de ontwikkeling van natuurwaarden en de aanleg van een belevingsroute. Verlegging van de weg draagt ook bij aan een afname van geluidsoverlast van de doorgaande weg voor Muiden. De landschappelijke inpassing van Fata Morgana kan afgeschermd worden met gebiedseigen beplanting en het bos rondom de wijk Mariahoeve worden langzaam omgevormd en uitgebreid.

- De maatregelen in het buitengebied zijn gericht op meer biodiversiteit, meer afwisseling en versterking van de landschapsstructuur. De eco-passage onder de A1 wordt verlengd onder de Mariahoeveweg, slootoevers worden natuurvriendelijk ingericht en beheerd waardoor migratie van dieren wordt bevorderd. Wensen tav recreatief gebruik worden waar mogelijk ingepast in de bosrand van Mariahoeve. De verbetering en uitbreiding van voetpaden maakt het bos en de aangrenzende schootsvelden beter toegankelijk en beleefbaar.

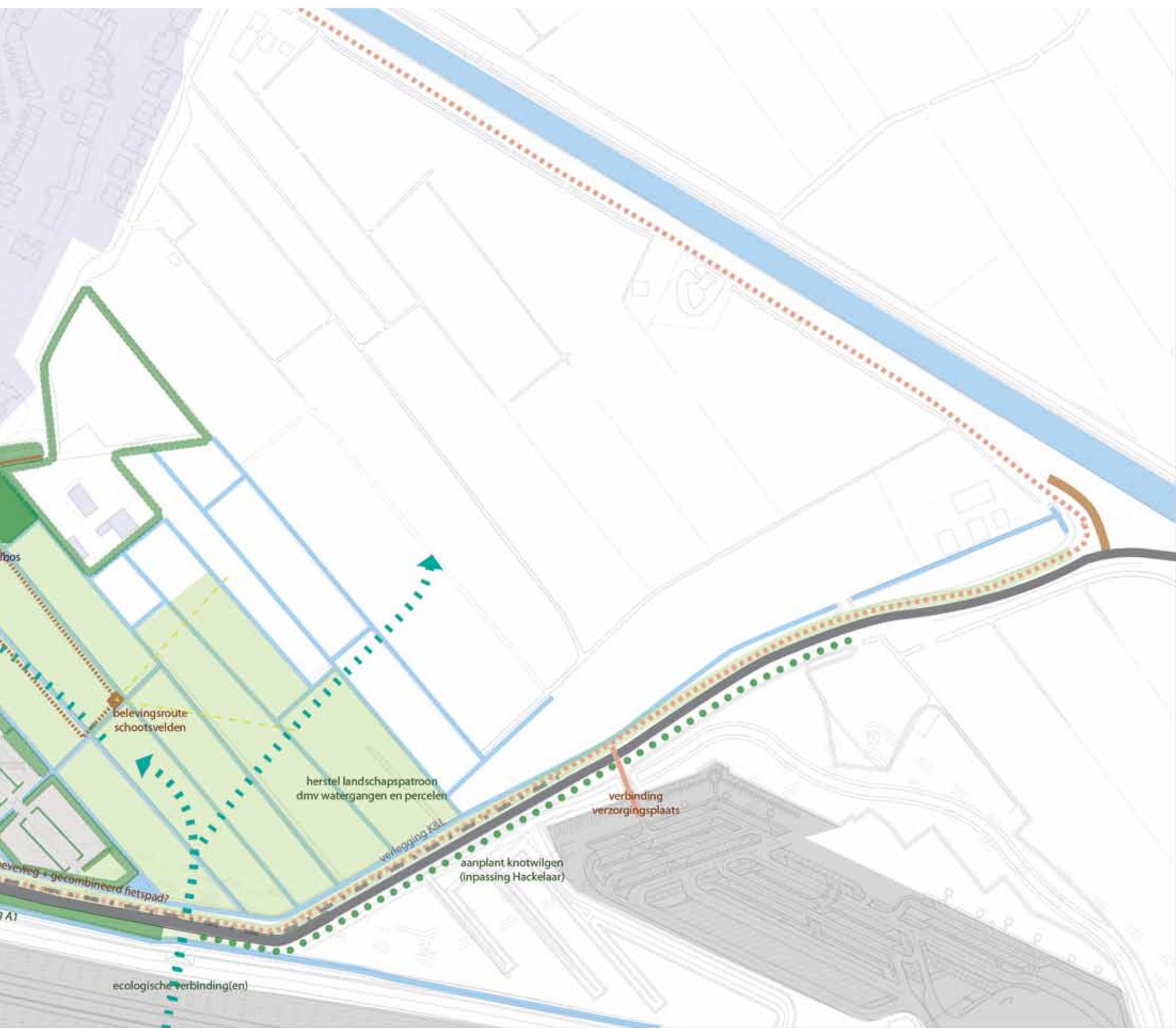
- Met een extra investering kan het netwerk van fietspaden verbeterd worden. De aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Mariahoeveweg en de aanleg van een rotonde zit niet in het programma maar zou op termijn wel uitgevoerd kunnen worden. Het fietspad van de Spieringbrug sluit dan ook logischerwijs aan op de nieuwe aansluiting Herengracht. Met de realisatie van de extra ambitie ontstaat een veilig en compleet fietsnetwerk rondom de kern en wordt de verlegde bushalte 110 ook voor voetgangers goed bereikbaar. Ook de bereikbaarheid van de verzorgingsplaats Hackelaar voor personeel wordt in de ambitie meegenomen.

- Nieuwe initiatieven zoals de Binnenhaven, een landijsbaan, een skatevoorziening kunnen een plek krijgen in de landschappelijke structuur maar behoeven een aanvullend besluit en financiering.

Na uitvoering van het programma Verder met de Vesting Muiden kan het landschap zich verder ontwikkelen. De sterke landschappelijke structuur levert kaders en spelregels op voor evt. toekomstige ontwikkelingen. Zo kan de parkeerplaats P2 flexibel uitgebreid worden, kunnen fietspaden verbonden worden en kunnen nieuwe initiatieven worden gerealiseerd. Bij nieuwe ontwikkelingen moet echter kritisch gekeken worden welke positieve bijdrage het oplevert in de beleving van dit unieke erfgoed en of het geen inbreuk doet op het open agrarische landschap, wat zo illustratief is voor de schootsvelden. Het duurzaam beheren (voor nu en in de toekomst) van het wensbeeld zal dus blijvend aandacht vragen.

Structuurkaart (wensbeeld)

Beeld open schootsvelden (referentie Noordpolder Muiden)

Belevingsroute door de Schootsvelden

Beeld beplanting en water schootsvelden

Zichtbaar- en beleefbaar maken van verdedegingswerken

Referenties wensbeeld

Overloopparkeren met tijdelijke schaatsbaan

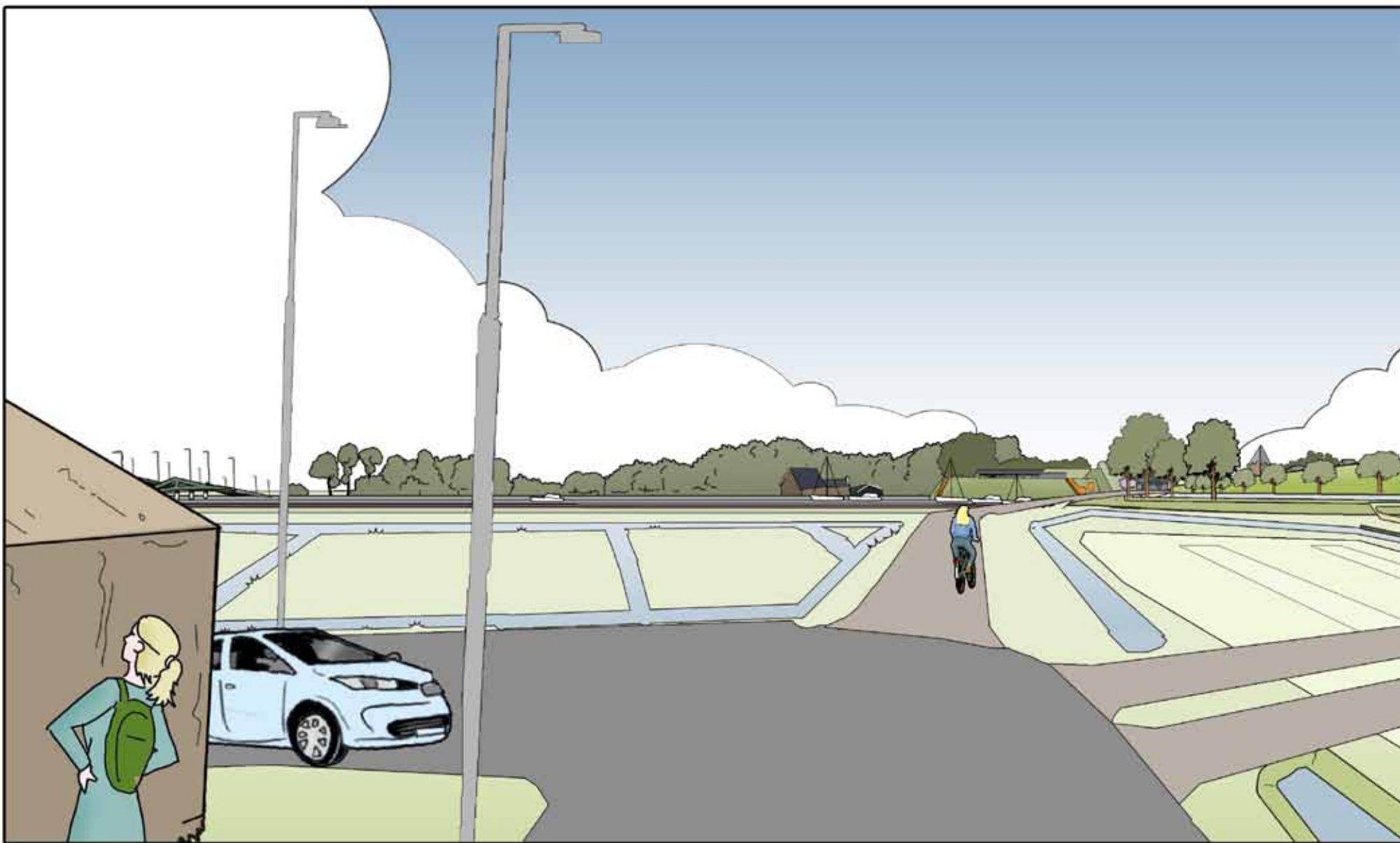
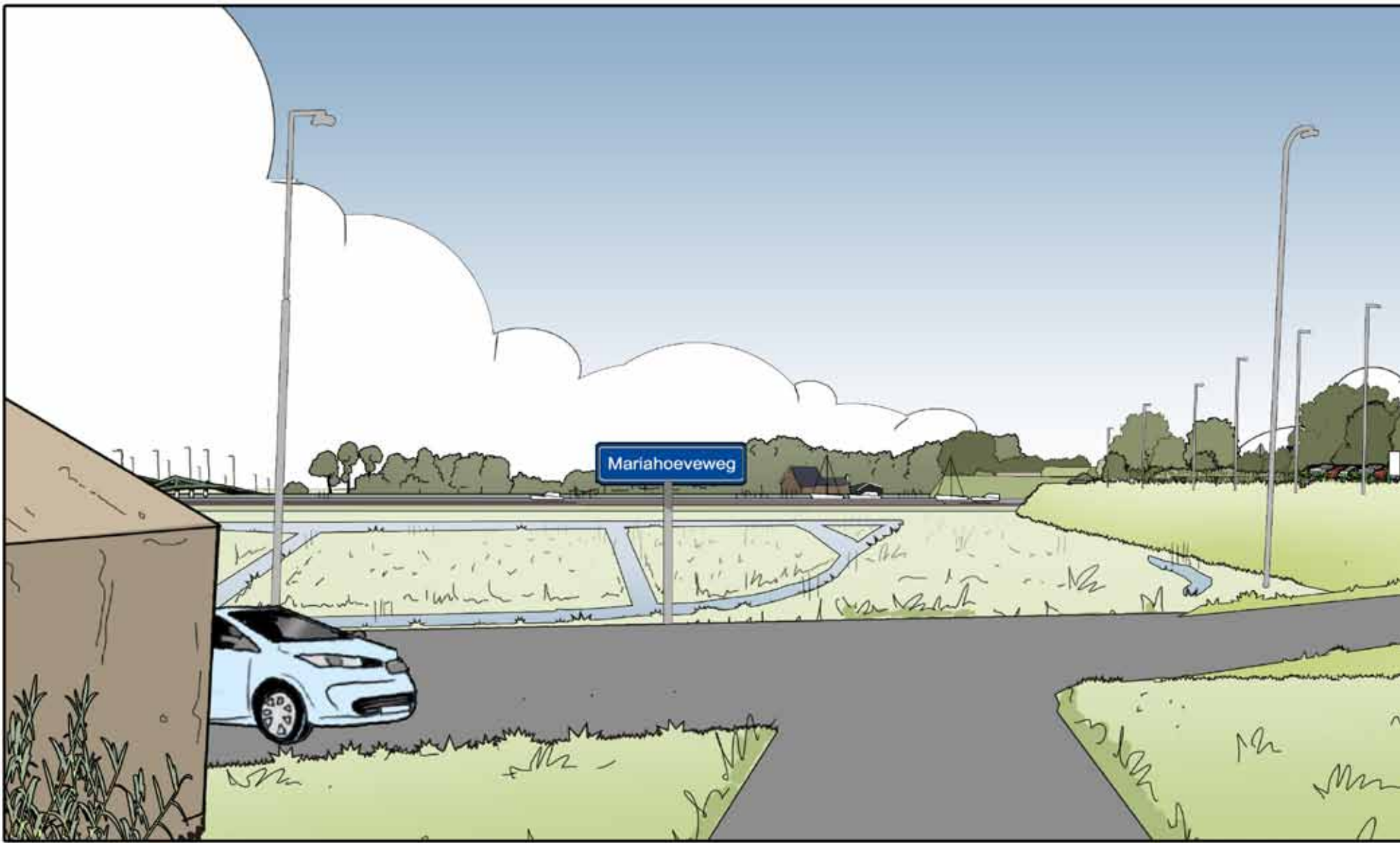
Groene oever Vesting met uitkijkpunt en mogelijk ingepaste skatevoorziening

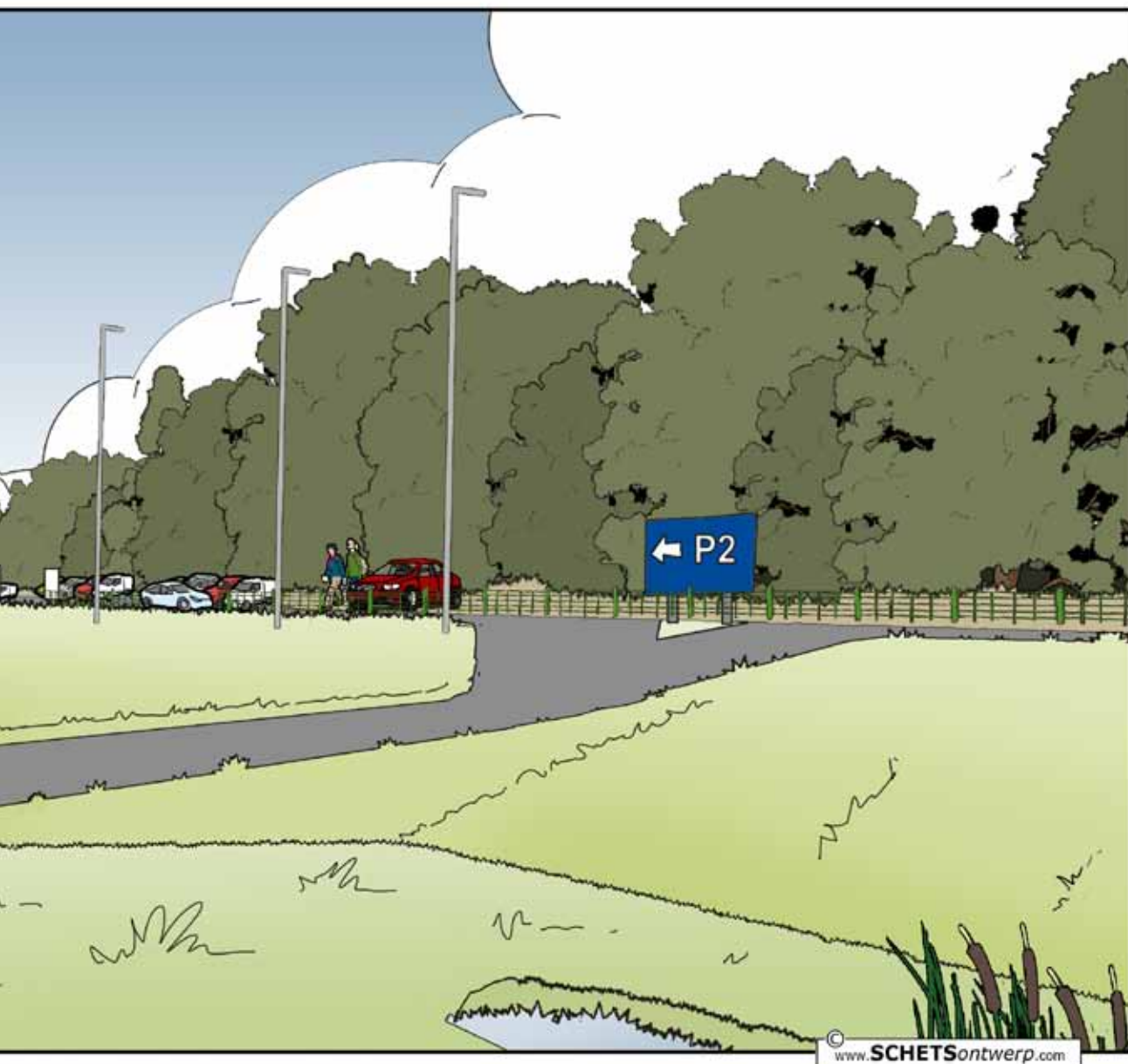

Groene inrichting parkeerplaats

Beeld tijdelijk overloopparkeren

schets bestaand beeld

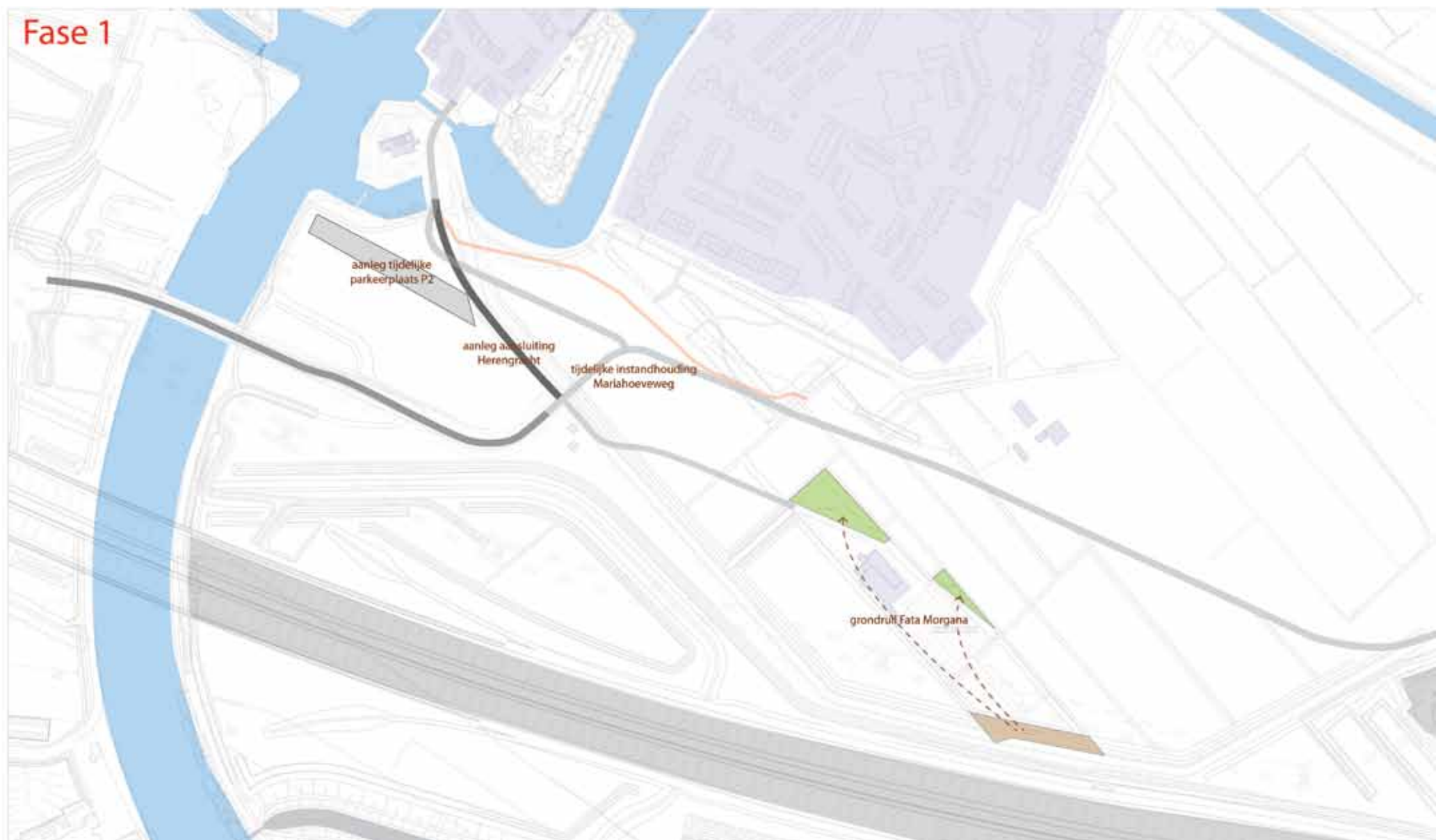
zicht vanaf kruising Mariahoeveweg richting vesting met huidige parkeerplaats

schets wensbeeld

zicht vanaf kruising Mariahoeveweg richting vesting met verlaagde parkeerplaats

Fase 1

Fase 2

Uitvoeringsfasering:

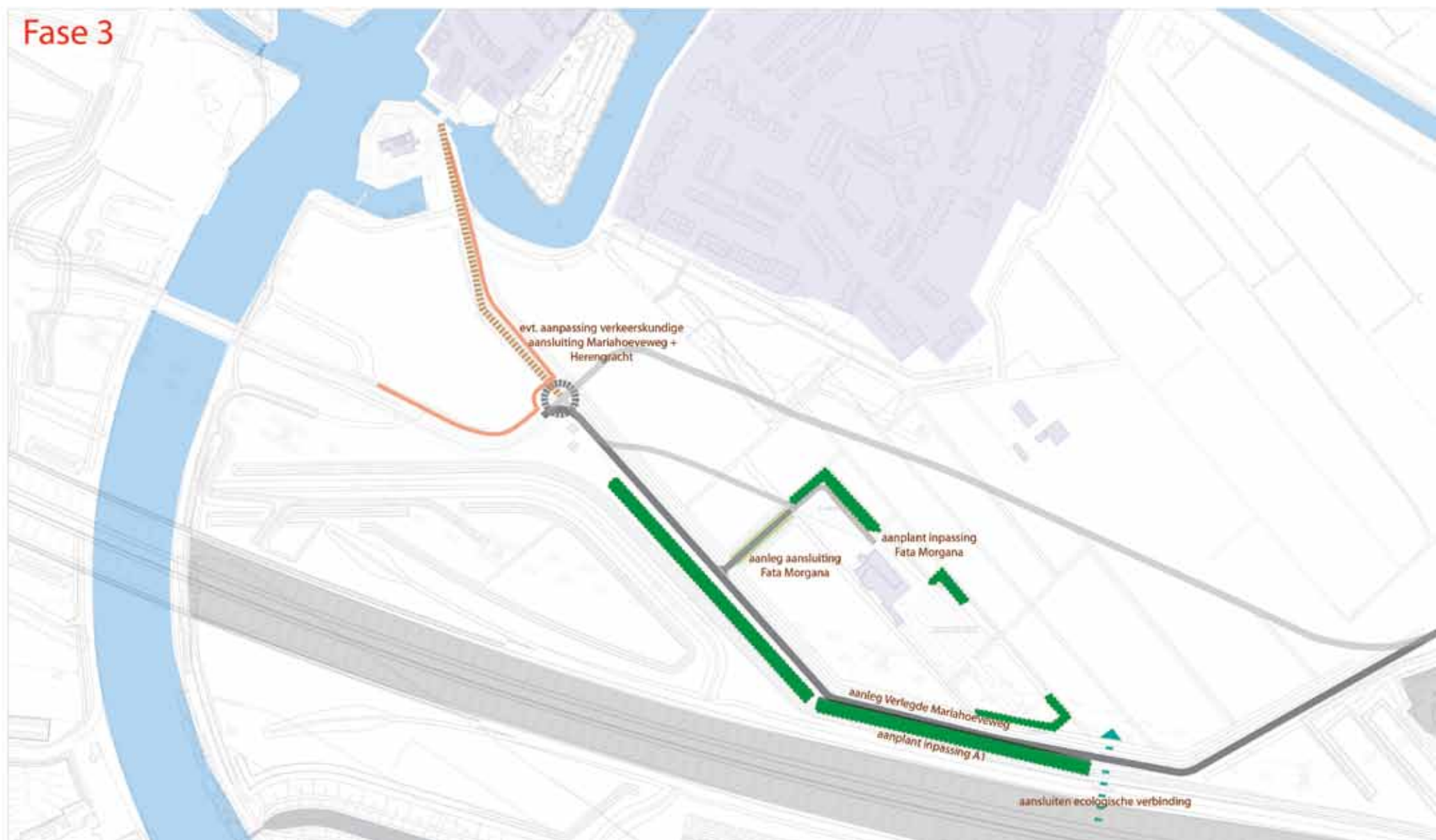
Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moeten bewoners en bezoekers weinig hinder ervaren. Zo moet de bereikbaarheid van Muiden gegarandeerd worden en moet de bezoeker van Muiderslot kunnen parkeren. Voor de verlaging van P2 wordt dan ook een tijdelijke parkeerplaats aangelegd. Voordeel is dat het af te graven zand van P2 benut kan worden voor de aanleg van de verlegde Mariahoeveweg. De tijdelijke parkeerplaats kan benut worden als overloopparkerplaats zolang er geen definitieve invulling is van het gebied. De overloopparkerplaats kan tzt verplaatst worden naar de gereserveerde ruimte bij P2. Zo wordt werk met werk gemaakt en onnodige kosten voorkomen.

- **Fase 1: aanleg aansluiting herengracht en tijdelijke parkeerplaats P2, grondruil Fata Morgana**
- **Fase 2: afgraven P2, verleggen K&L en aanbrengen zandcunet Mariahoeveweg**
- Fase 3: aanleg Verlegde Mariahoeveweg en aansluiting Fata Morgana
- Fase 4: verwijderen oude Mariahoeveweg en herstel slotenpatroon
- Fase 5: aanleg nieuwe P2, belevingspad en boskammen.
- Fase 6: tijdelijke parkeerplaats wordt overloopparkerplaats.

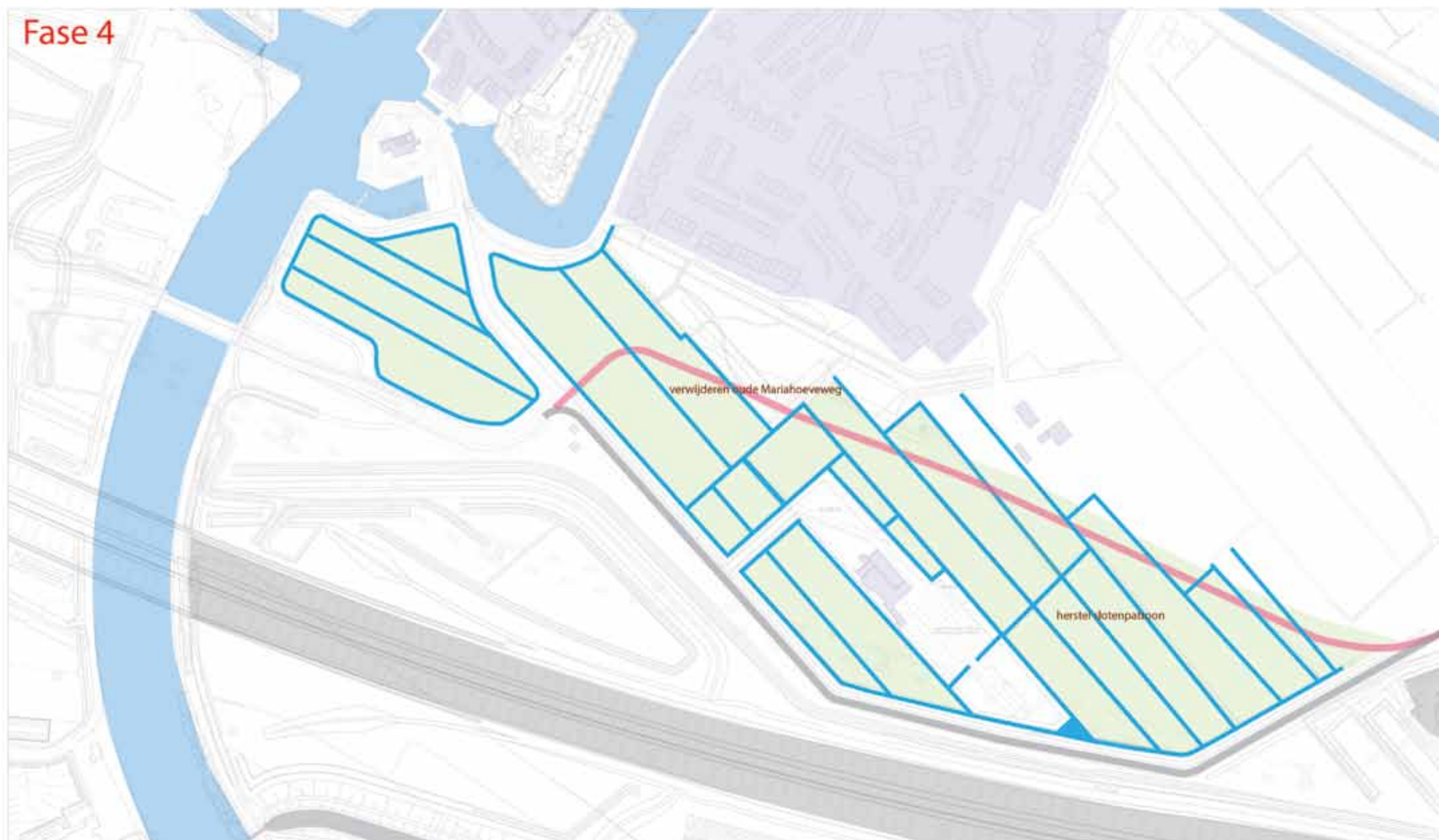
Derden:

Doorlopend: initiatieven en koppelkansen derden. Bewaken van de karakteristiek en identiteit van de open schootvelden blijft een belangrijk criteria bij het al dan niet toekennen van initiatieven.

Fase 3

Fase 4

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moeten bewoners en bezoekers weinig hinder ervaren. Zo moet de bereikbaarheid van Muiden gegarandeerd worden en moet de bezoeker van Muiderslot kunnen parkeren. Voor de verlaging van P2 wordt dan ook een tijdelijke parkeerplaats aangelegd. Voordeel is dat het af te graven zand van P2 benut kan worden voor de aanleg van de verlegde Mariahoeveweg. De tijdelijke parkeerplaats kan benut worden als overloopparkerplaats zolang er geen definitieve invulling is van het gebied. De overloopparkerplaats kan tzt verplaatst worden naar de gereserveerde ruimte bij P2. Zo wordt werk met werk gemaakt en onnodige kosten voorkomen.

- Fase 1: aanleg aansluiting herengracht en tijdelijke parkeerplaats P2, grondruil Fata Morgana
- Fase 2: afgraven P2, verleggen K&L en aanbrengen zandcunet Mariahoeveweg
- **Fase 3: aanleg Verlegde Mariahoeveweg en aansluiting Fata Morgana**
- **Fase 4: verwijderen oude Mariahoeveweg en herstel slotenpatroon**
- Fase 5: aanleg nieuwe P2, belevingspad en boskammen.
- Fase 6: tijdelijke parkeerplaats wordt overloopparkerplaats.

Derden:

Doorlopend: initiatieven en koppelkansen derden. Bewaken van de karakteristiek en identiteit van de open schootvelden blijft een belangrijk criteria bij het al dan niet toekennen van initiatieven.

Fase 5

Fase 6

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moeten bewoners en bezoekers weinig hinder ervaren. Zo moet de bereikbaarheid van Muiden gegarandeerd worden en moet de bezoeker van Muiderslot kunnen parkeren. Voor de verlaging van P2 wordt dan ook een tijdelijke parkeerplaats aangelegd. Voordeel is dat het af te graven zand van P2 benut kan worden voor de aanleg van de verlegde Mariahoeveweg. De tijdelijke parkeerplaats kan benut worden als overloopparkerplaats zolang er geen definitieve invulling is van het gebied. De overloopparkerplaats kan tzt verplaatst worden naar de gereserveerde ruimte bij P2. Zo wordt werk met werk gemaakt en onnodige kosten voorkomen.

- Fase 1: aanleg aansluiting herengracht en tijdelijke parkeerplaats P2, grondruil Fata Morgana
- Fase 2: afgraven P2, verleggen K&L en aanbrengen zandcunet Mariahoeveweg
- Fase 3: aanleg Verlegde Mariahoeveweg en aansluiting Fata Morgana
- Fase 4: verwijderen oude Mariahoeveweg en herstel slotenpatroon
- **Fase 5: aanleg nieuwe P2, belevingspad en boskammen.**
- **Fase 6: tijdelijke parkeerplaats wordt overloopparkerplaats.**

Derden:

Doorlopend: initiatieven en koppelkansen derden. Bewaken van de karakteristiek en identiteit van de open schootvelden blijft een belangrijk criteria bij het al dan niet toekennen van initiatieven.

Gebied	Doelstelling	Basis uitvoering	Opties
Verleggen Mariahoeveweg	Gebiedsontsluitingsweg (80km) aanleggen met goede doorstroming en passend in de landschapsstructuur. Inclusief een groene aankleding langs A1 en de verzorgingsplaats de Hakkelaar	Verder met de Vesting Muiden	
Grondzaken	Eigendom RVB overdragen aan eindbeheerders (Gooise Meren, NGO's en particulieren)	Verder met de Vesting Muiden	
Verleggen kabels en leidingen	Aanleg van een nieuw nutstrace langs de Verlegde Mariahoeveweg. Gebruik maken van de verleggingsregeling. (m.u.v. Liander en Waternet)	Verder met de Vesting Muiden	
Vrijliggend Fietspad Spieringbrug-Herengracht - Mariahoeveweg + aanleg rotonde	Regionale fietsnetwerk compleet maken inclusief veilig kruispunten (rotondes of VRI)		Gooise Meren
Herstel open polderlandschap schootsvelden	Opruimen oude mariahoeveweg en herstellen van het oude slootpatroon.	Verder met de Vesting Muiden	
Basis parkeerplaats P2	Aanleg van 196 openbaar toegankelijke parkeerplaatsen passend in de landschapsstructuur. De verlaagde parkeerplaats herstelt het vrije zicht op de vestingstad Muiden.	Verder met de Vesting Muiden	
Overloop parkeerplaats P2 + reservering uitbreiding	Aanleg 136 extra parkeerplaatsen tbv grote evenementen. Verkennen reservering met nevengebruik voor landijsbaan.		Gooise Meren
Aansluiten Herengracht	Aansluiting Herengracht (30km) in bestaand trace	Verder met de Vesting Muiden	
Verleggen Herengracht met herstel vestinggracht	Herstel historische entree met oorspronkelijk tracé Herengracht en herstel van de vestinggracht. Faciliteren uitbreidingsplannen Fort H (restaurant, parkeren en haven)		Fort H / Gooise Meren
Inpassing Fata Morgana	Landschappelijke aankleding en inpassing Fata Morgana met voldoende ruimte voor verlegde Mariahoeveweg.	Verder met de Vesting Muiden	
Inrichting TOP met start-eindpunt P2-Fort H	Representatieve entree van Muiden met informatie, zitgelegenheden en heldere routing.	Verder met de Vesting Muiden	
Burgerinitiatief Skate voorziening Mariahoeve	Verkenning skatevoorziening bij start-eindpunt P2		'Skate Squad' / Gooise Meren
Verrijken bosrand Mariahoeve	Verbeteren het gebruik van het bos met goede paden, sport en spel, aanleg beplanting (voedselbos).	Gooise Meren	
Ecologische verbindingen in schootsvelden en vechtoevers	Maatregelen: uittreedplaats Vechtoever, ecoduikers onder Herengracht, entree P2 en Mariahoeveweg incl geleiding van dieren en aanleg natuurvriendelijke sloten.		Verder met de Vesting Muiden
Belevingspad schootsvelden	Recreatief voetpad met informatievoorziening schootsvelden		Verder met de Vesting Muiden
Noord-oostzijde Spieringbrug	Verkenning locatie Binnenhaven en zeeverkeners		Gooise Meren
gedekt in kosten			
niet gedekt in kosten			

OVERZICHT PROJECT- ONDERDELEN, EIGENAARSCHAP EN DEKKING

De Nota van Uitgangspunten toont de integrale opgave voor de schootsvelden zuid-oost. Het is een veelheid van deelopgaven met verschillend eigenaarschap. Projecten vanuit het gebiedsprogramma Verder met de Vesting Muiden zijn financieel gedekt en vormen de hoofdopgaven. Naast deze opgaven zijn ook gemeentelijke ambities tav het fietsnetwerk, parkeren en natuur opgenomen en zijn initiatieven van derden in beeld gebracht. Deze ambities en initiatieven worden veelal als koppelkansen ingebracht maar kennen nog geen dekking. In onderstaand overzicht worden de deelprojecten in beeld gebracht

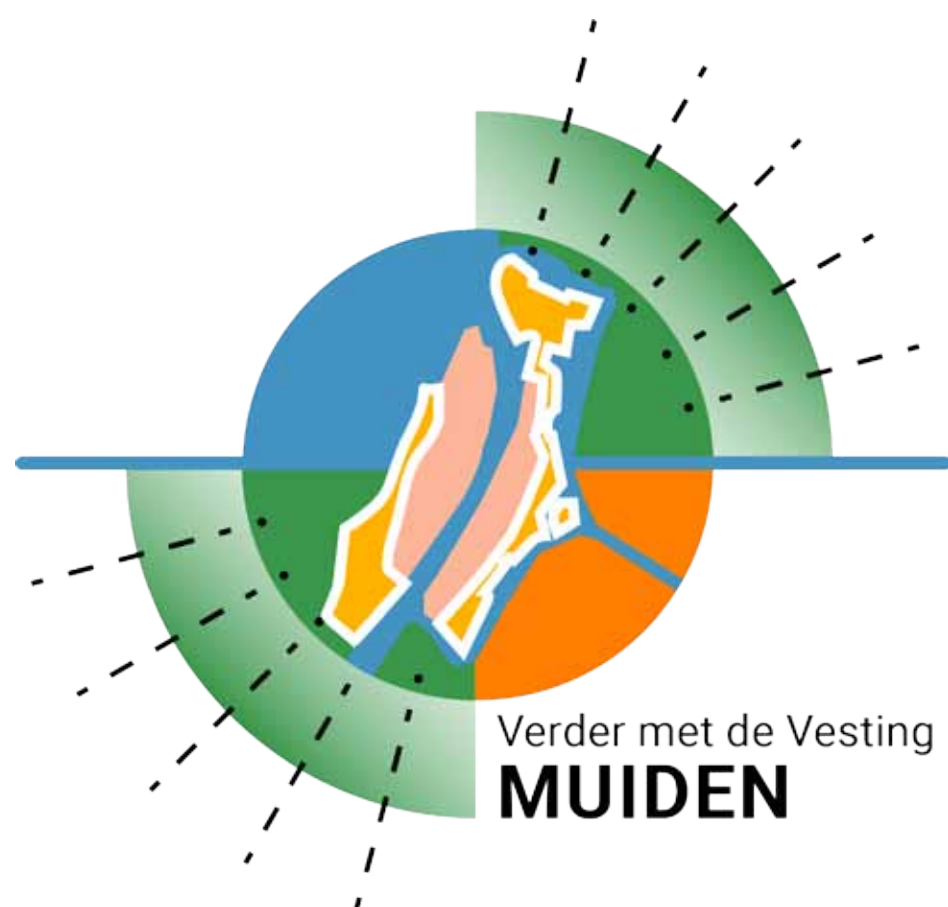
VERVOLG PLANPROCES

Na vaststelling van de Nota van Uitgangspunten wordt het ontwerp proces opgestart. Met een ingenieursbureau worden de plannen interactief uitgewerkt naar een definitief ontwerp voor de schootsvelden.

Het plan wordt in samenwerking met direct belanghebbenden, bewoners en geïnteresseerde opgesteld. Hiertoe wordt een klankbordgroep ingericht en betrokken. De plannen worden waar mogelijk verrijkt met kansen van betrokken initiatiefnemers en ondernemers.

Het definitief ontwerp en het daarbij benodigd uitvoeringskrediet wordt aan de raad voorgelegd ter besluitvorming en voorgelegd aan de stuurgroep Gooi en Vechtstreek ter verantwoording van de beschikbare gestelde FES-middelen.

COLOFON

Opdrachtgever:

gemeente Gooise Meren
Brinklaan 35
1404 EP Bussum

Projectteam gemeente Gooise Meren:

Ernest Pelders	Programma manager VmdV Muiden
Meindert Heemstra	Projectleider

Ontwerp:

MTD landschapsarchitecten
Postbus 5225
5201 GE 's-HERTOGENBOSCH
T 073 6125033
F 073 6136665
E mtd@mtdls.nl

Projectteam MTD landschapsarchitecten:

Frank Meijer	Landschapsarchitect
Mathé van Kranenburg	Projectleider/Landschapsarchitect

Datum:

26 September 2019 - concept

